KATALIKAS.

Sanvaitinis Laikrasztis paszvenstas reikalams Lietuvių-Katalikų Amerikoje.

No 16 — CHICAGO ILL. 19 d. Balandžio (April) 1900 m. — Metas II.

Sanvaitinis kalendorius.

BALANDIS (APRIL) 1900 M.

19 K. Emmos naszlės.
20 P. Teodoro Vyskupo.
21 S. Anzelmo, Sotero, Alekso.
22 N. Sotero ir Kajuso, Kazimiero.
23 P. Jurgio kareivio ir kank.
24 U. Felikso, Vaitiekaus Vyskupo.
25 S. Morkaus evangelisto.

Velykos.

Velykos, tai brangiausė, szvencziausė, o vienkart ir linksmiausė szventė dėl kiekvieno krikszczionės kataliko. Velykos pagaliaus žvelgiant isz prigimties pusės linksmina ir džiugina kiekvieną žmogaus szirdį, nes jos yra apvaikszcziojamos kas metas tame laike, kadą visas prigimimas isz žiėmos ilgo miego prasnusta; Saulelė augsztyn iszkilusi szipsosi ir visą gyvį ant žemės kutina ir gaivina, paukształei irgi džiaugesi sulaukę pavasario, cziulbia, maloneis balseleis, lakstydami po dangaus skliautą arba kur užsitupę ant medžių virszunių, cze vėl vyturėlis ant szaunei bėganczio upelio vituriuoja savo meiles giesmelės; medžei leidžia savo metuoges ir kupina pumpurelius, kad užsidengti nuo kaitrios saulės spindulelių; jauna sziu metinė žolelė nedrįsdama lenda isz po sustingusios žemės ir žvalgosi ir szipsosi veizdėdama į saulės spindulelius. Teip tat isz Dievo parėdimo pati prigimtis džiauges sulaukusi szv. Velykų. Mums dvejopas džiaugsmas sulaukus tos szventės Velykų, nes isz vienos pusės sulaukėme pavasario, isz antros-gi pusės tose dienose iszsipildė paslaptis musų duszių iszganymo. Kristus atsikėlęs isz numirusių mums dangų atidarė, padarė mus Dievo Sunumis, iszliuosavo mus isz pragaro nasrų, į kuriuos buvome pakliuvę par musų pirmųjų tėvų atkaklybę. Kaip užgimus pasaulės Iszganytojui Betlijoje aniuolas apreiszkė linksmą naujiną, tarydamas: „Garbė Dievui ant augsztybės“.... teip lygei Kristui isz numirusių prisikėlus Aniuolas apreiszkė mokytiniams, jog Vieszpats jau kelės isz grabo. Kaip Kristus isznumirusių prisikėlęs niekados nebemirs, teip ir mes nusisiautę kuno kiavalą, amžinai gyvensime, tapsime nemareis. Kaip butu menkas ir apverktinas musų gyvenimas ant szios aszarų pakalnės, jeigu po smerczio nelauktu mus amžinas gyvenimas danguje! Kas mus palinksmintu ir pradžiugintu, stovint prie grabo mieliamiausios įpatos, jei neturėtumime žinios, jog ant sudnos dienos vėl pasimatysime? nors dabar nemielaszirdinga myrio ranka ir pakirto musų brangios įpatos dienas gyvenimo, vienog žinome pasimatysi su ją ant anos pasaulės. Todėl didžiausioji musų priedermė yra savo kuną užlaikyti nekaltybeje, padabinti doromis, kurs tiek sykių esti penamas Dangiszkąją Maną; musų kunas tai indas, kurs neszioja musų duszią, o szita duszelė yra Dievo tikrasis paveikslas.

Teisybė, visi žmonės kelses isz numirusių, kaip sako giminių apasztalas, szv. Povilas, bet nevisi kelses isz numirusių ant gyvenimo amžino ir garbėje kunu Kristaus papuoszti. Kolei czion ant žemės esame, galime savo kuną iszdabinti ir savo isz numirusių prisikėlimą garbingu padaryti.

Todėl, mieli brolei katalikai, iszsinerkime par Sakramentą pakutos szv. isz senojo žmogaus su jo visais griekais ir pageidimais, o pastokime nauju, sekdami szvento Povilo perspėjimą, iszmeskime senąjį raugą, raugą atkaklybės ir piktų palinkimų, imkime gyventi pagal Dievo prisakymo, tadą V. Kristaus garbingas isz numirusių prisikėlimas bus ir dėl musų garbingas ir iszganingas czion vargstantiems ir po smerczio amžinastėje.

Isz Lietuvos.

Isz Rietavo Kauno gub. Reseinių pav.

Rietavo miestelyj gyvena kunigaisztis Bagdonas Oginskis. Tas kunigaisztis karaliszkos veislės (jo tėvas Aleksandras II) apseina su žmonėms darbininkais, kaip tikras pasekėjas kraugerių despotų. Net darbininkas užsidirbęs kelėtą kapeikų tankiai neiszgauna savo pelno: ateina žmogelis pas jį, bucziuoja rankas ir kojas, praszo užmokesczio — supyksta ant galo „karaliukas“, užsimauja pirsztines, sužeria per veidą vargszui, pasiszaukia tarną, liepia iszperti kailį nabagėliui. Da daugelis žmonių atsimena, kaip jisai užmuszė savo duonkepį už tai, kad tas neturėdamas kuo maitinti savo didelę szeimyną pavogė porą kepalaiczių duonos. Kunigaisztis, nuvedęs tą žmogelį tvartan (kutėn), liepė savo muzikantams (apie 50 muzikantų) žaisti (grajyti), o vežėjams plakti su ryksztėmis tą nelaimingąjį. Kunigaisztis cziajau sėdėjo ir džiaugėsi isz vaitojimo, rėkimo duonkepio. Muzikantai žaidžia, budeliai pliekia, duonkepis, kaip gyvatė raitosi ant žemės,.... apsiliejo kraujais, užmigo ant amžių. Lavoną liepė kunigaisztis įkasti į mėszlus. Palicija, patyrusi apie szitą, pradėjo tyrinėti, kunigaisztį ant sudo padavė. Bet ką-gi!?

Kunigaisztis karaliszkos veislės gali užmuszinėti žmones, jam nėr bausmės už tai! Katorga, kaliniai, retėžiai — tai tik tiems paskirti, kurie neturėdami, ką valgyt, pavogs pyragą, kepalaitį duonos! Sztai ir kunigaisztis karaliszkos veislės užmuszė nekaltą duonkepį, ir jo visa bausmė tai ta, kad jam liepė ant rankos visuomet neszioti retėžėlį. Kunigaisztis užsidėjo rėtėžėlį, bet jo nelabos rankos po senovei jieszko veido sermegiaus, jo szirdis trokszta nekalto kraujo, jo ausys geidžia vaitojimų, verksmų vargszų žmonelių. Ir dabar jis po senovei musza žmones, o valdžia to nemato, nenori matyti, nės tai daro kunigaisztis karalszkos veislės! — Jis užmuszė da keletą žmonių, bet apie tai nė nesiteiravo valdžia....

Ugi ir dabar da neseniai, 1898 met. tas kunigaisztis karaliszkos veislės pradėjo byluotis už miszką su ukininku Ruszkiu. — Mat czia teip yra. — Dalis mokesczių tų ukininkų, kurie priesz atliuosavimą nuo baudžiavos buvo po valczią kunigaikszczio, dabar eina į kunigaikszczio kiszenę: Žmonės sudeda pinigus į kasą, o isz ten duoda dalį kunigaikszcziui; neužteka tų mokesczių: jisai mislija, kad žmonės da ir su ta žeme, ką jie gavo, negali daryti, ką nori. Taigi ir dabar ukininkas Vincas Ruszkis pasikirto isz po savo ganyklos apie 2 ar 3 vežimus medžių, nesiklausęs kunigaikszczio. Kunigaiksztis, dasižinojęs apie tai padavė Ruszkį į sudą ir sude nusprendė, kad Ruszkis turi užmokėti bausmės 25 rublius. Ukininkas nenutilo: jisai padavė tą dalyką į apskriczio sudą (okružną), ir ten nusprendė tą patį ir da 10 rub. iszlaidos (kasztų). Žinoma, tą padarė kunigaikszczio pinigai: jis nežiuri ant to, ar daug jam iszeis pinigų, ar ne, — jam rupi, kad tik gauti virszų ant žmonių. Bet Ruszkis ir dabar nenutilo, jisai padavė į senatą. Už kelių sanvaiczių parėjo toks nusprendimas: „Ruszkis iszteisintas. Bausmės jam nereikia mokėti“. Ruszkis diktai nudžiugo, pradėjo girtis savo kaimynams: :žiurėkit vyrai! asz laimėjau! Miszkas musų ganyklose priguli mums ir mes galime isz jo naudotis“. Žmonėms patiko ta naujiena: jie pirma isztikrųjų mislijo, kad kirsti miszką be kunigaikszczio žinios negali; dabar jie pamatė, kad miszkas jų ir jie gali, ka nori, su juo daryti. — Metuose 1899 Sausio mėnesyj, susitarę apie 20 žmonių, iszėjo kirsti miszko. Jie dirbo nuo ryto iki vakaro. Ant galo apie 3 valandą daneszė kažin-kas kunigaikszcziui, kad miszką kerta. Kunigaiksztis surinko isz savo dvaro gaują visokių urėdninkų, pristavų, visokių miesto žulikų ir nusiuntė juos apginkluotus pas kirtikus. Vyrai pamatė, kad jau atsibaldo „visokios smarvės“ ant jų galvos, nenusiminė ir tęsė savo darbą. Gauja užklausė, kas daleido jiems kirsti medžius, prigulenczius kunigaikszcziui. Žmonės atsakė: „Mes kertam savo miszką, o nė kunigaikszczio“. Gauja kunigaikszczio liepė nustoti kirtus; ukininkai neklausė. Tada „vyriausybė“ iszsitraukė revolverius ir paketino szauti, jei neperstos kirtę. Žmonės ir tada jų neklausė. Tada „gauja“, užpuolė ant kirtikų ir pasidarė baisi musztynė. Nekurie isz vyrų pabėgo, o dindžioji dalis nesijudino isz vietos. 4 szunpalaikiai užpuolė ant vieno ukininko Bacio; bet tas teip buvo stiprus, kad visus keturis, už sprandų sugriebęs, turėjosė ir szaukė savus ant pagelbos. Jam szaukiant prispėjo dar vienas valkata Rubežius (Rubeževiczius). Tad Bacis tapo pargriautas ant žemes; bet paskui paszokęs nuo žemės sugriebė Rubežių ir kaip duos jį į žemę net jam dvasią užtraukė. Rubežius atsipeikėjęs pagriebė szaudyklę ir perszovė koją Bacio aukszcziaus kelio. Netik į Bacį įszove: ir į kitus szovė (pravardžių neprimenu); vienam perszovė ranką, kitam sumuszė galvą.... Musztynė tęsėsi lig pusvalandį; muszė žmonės, nors ką galėjo sugriebti: su tvoromis, szaudyklėmis, kumscziomis.... Paskui visus kirtikus suėmė, suriszo ir nusiutė į Rietavo kalinį: 3 sužeistus į ligonbutį. Baciui ligonbutyj nupjovė koją. Paskui ir jį isz ligonbuczio nusiuntė Rietavo kalinin ir lig szios dienos dą jie tebesėdi.

Visų yra suimtų 11 vyrų. Terp jų yra suimtas ir Ruszkis, apie kurį augszcziaus buvo minėta, nors jis ir nebuvo tą dieną drauge su kitais, bet suimtas kaipo maisztininkas žmonių. Sudas da tęsesi, o kaip pasibaigs negalima da žinoti.

— Ta-gi žiurėkit! Valdžia daleido žmonėms kirsti savo girę, o kunigaiksztis, karaliszkos veislės prieszinasi szitam, ir jo gal bus virszus! Kam-gi tie įstatymai duoti vieszpatystės? Jug įstatymai Maskolijoj, tai noras visokių „Karaliukų!“ Jie, ką nori, tą daro! — Jie žmones sermėgius neskaito už žmones.... Ugi, padėkime, motina szito mus „Karaliuko“ — ji sermėgius skaitė už bjaurį sutverimą. Net mirdama ji negalėjo užmirszti savo didybės: ji liepė savo sunui nė vieno klapo neleisti bažnyczion, kada ją laidos. Ji numirė pernai apie Velykas. Sunus iszpildė jos maldavimą: nė vieno klapo neleido bažnyczion. Bet dabar žingeidu, ar atskyrė ją ir Dievas nuo tų apskrėtusių, iszblyszkusių vargdienių sermėgių? Gal jisai teisingesnis, negu mus kunigai, kurie eina ranka į ranką su kunigaikszcziu: juk tik su pagelba kunigų galėjo nėįleisti klapų bažnyczion!

Tai musų karaliukai! Tai musų kunigaiksztis Bagdonas Oginskis!

Butų labai malonu, kad koksai-nors lietuvis advokatas apsiimtų vesti bylą ukininkų su kunigaikszcziu. Keletas lietuvių ukininkų buvo nukeliavę Petrapilyn, bet ar ką pelnė, ar ne, nepatyriau da. Stengsiuosi isztirti apie szitą dalyką kuo-nuo placziausiai ir pranesziu. Jokubas.

(Ukininkas).

Isz Vilniaus.

„Kur. Warsz.“ pranesza isz Vilniaus sekantį keistą nusidavimą, koksai tenai dėjosi nakties laikė isz 15 ant 16 Kovo m. Apie 2 ar 3 valandą isz ryto davėsi girdėti baisus ryksmai pas ciruliką (barzdskutį) žydą Blandes. Mažai valandelei praslinkus iszbėgo moteriszkė ant ulyczios szaukdama pagelbos. Naktinis sargas pasiskubino jai į pagelbą ir nuvedė ją į artimiausius namus naktinio sargo, kurs buvo jos giminaitis.

Cze pasirodė, jog minėta moteriszkė yra mergina vardu Vincenta Grudzinska ir buvo pažeista dviejose vietose: vieną žaizdą (roną) turėjo ant rankos, o antrą kakle. Abudu sargai įkanden drauge su policiją nuėjo pas žydą Blandes, atradę duris užrakintas, iszlaužė, jeję į vidų atrado patį žydą ką tikt besikelanti isz lovos. Pasidarius triukszmui belaužant duris subego daugybė žydų ir užgimė musztinės, diena nemeta patrakusius žydus pasisekė apmalszyti, ir žydą Blandes įsodinus į „drožkus“ pristatė į cirkulą. Tenai pat teipgi tapė nugabenta ir pažeista Vincenta Grudzinska, kame likosi suraszytas atsakantis protokolas, tą nuveikus žydą įmetė į kalinį, o merginą patalpino miesto ligonbutyj.

Vincenta Grudzinska jauna, sveika ir graži sodieczių mergina pribuvo į miestą kokią 10 dienų atgal ir pastojo už tarnaitę pas žydą Blandes. Ji pasakoja, jog tą naktį turėdama daug darbo, atsikėlusi ėmė mazgoti grindis. Tuotarpu į kambarį įėjo du žydai prisitaisę lyczinas ir vienas isz juodviejų puolė su britva ant jos, be ji budama stipraus sudėjimo apsigynė nuo smerczio, nors ir likosi sužeista, ant jos klyksmo į kambarį įpuolė daugiaus žydų, tame sumiszime jai pasisekė iszsprukti par duris ant ulyczios. Valdžia užsiėmė asztrei isztirimu szito dalyko.

Isz Kijevo.

Praeitame mėnesyj szalip Zofiarkos apvirto promas ant upies Dniepro, ant tos parplaukos (promo) važiavo 38 įpatos, isz kurių tikt 8 įpatoms pasisekė iszsigelbėti, o likusiejei visi paskendo upės glubenose.

ISZ PRUSU LIETUVOS.

Tilžės laikraszczei pagarsino, buk maskolių valdžia žadanti pravesti naują geležinkelio liniją par Žemaiczius, minetinai: nuo Mažeikių lig Kretingos, par Sedą, Plungę ir Karteną. Kasztuosenti szita nauja geležinkelio linija tris milijonai rub. Žinoma jei tas įvyktu, Žemaiczei neturetu tiek daug su arkleis vargti ir butu teipgi trumpesnė kelione isz Petrapiles į Vokietiją. Duok Dievas, kad tas iszsipildytų, jau apie tai yra skelbiama koke 20 metų.

Katalikiszkos žinios.

Pietine Amerika. Trumpas paminėjimas isz praeites ir dabartinio stovio katalikiszkos Bažnyczios Pietinės Amerikos vieszpatystėse. Pirmų-pirmiausei žvilgterėkime ant Argentinos vieszpatystės. Kaip yra žinoma 20 metų atgal galingas prezidentas Argentinos, jenerolas Rocca, sutraukė visus ryszius su apasztaliszku Sostu ir apasztaliszkam delegatui paliepė į 24 val. iszsidanginti isz Buenos Ayres. Teip-gi padarė ir kaiminkos vieszpatystės, kaip antei Uragrajus ir Chili. Bet Chili vieszpatystėje szendieną vieszpatauja ramybė ir laikosi isz vieno su apasztaliszku Sostu, tą patį padarė ir jenerolas Rocca, kurs dabar vėl likosi aprinktas ant prezidento Argentinos. Ant nelaimės vienog tose Pietinės Amerikos vieszpatystėse bepradėm verda it katile, tai katalikų persekiojimas, tai vėl jie yra liusesni.

Teip Venezuela perleidusi asztriausį katalikų parsakiojimą vieszpataujant diktatoriui Gosmanui Blanco, dabar pradėda kvėpuoti biszkį liuosiaus. Į kelius pakasavotus klosztorius sugrįžo zokoninkai. Mielaszirdystes seseris ir Salezijanai ėmė uolei darbuoties, o dėl prijaukinimo Indijonų pati valdžia maldavo Apasztaliszko Sosto, idant teiktuosi atsiųsti Kapucinus. Szendieną vienog užsidegus naminei karei, kuri jau tęsesi par isztisus dvejus metus, viską pasisekė suvartoti masonams ant nenaudos katalikų.

Meksika (Centraliszkoji Amerika) 40 metus tęsės smarkus parsekiojimas Katalikiszkos Bažnyczios, masonai par visą laiką iszliejo visus kartumus savo sukirmėjusios tulžes ant katalikų, dabar vieszpataujant taikiam prezidentui Porfirio Diaz, padėjimas katalikų sziek tiek yra pakencziamas, nors tiesą pasakius, pati vieszpatyste be tikejimo; urėdiszkos mokslainės, kariumenė, visos rundavos įrednės be tikėjimo; kunigui nepavelyta iszėjus isz bažnyczios neszioti kunigiszkos sutanos, pagaliaus ir vyskupui nepavelyta to daryti, teipgi dvasiszkiejei neturi tiesos balsuoti prie rinkimų.

Kolumbijoj parsekiojimams praslinkus, kurie tęsės nuo 1860 lig 1880 m. palengvu ėmė grįszti prie katalikiszkų padavimų ir paskutiniame laike teip buvo iszbujojęs ir ėmė klestėti katalikiszkas tikėjimas, jog galėjo drąsei statyti kitoms katalikiszkoms vieszpatystems už paveikslą. Bet ant nelaimės nesenei pakilo revoliucija; masonai katalikus pargalėjo ir beabejonės pasirupįs atgieżti savo apmaudą ant katalikų. Tas pats atsitiko ir Balivijoje. Ta vieszpatystė isz atžvilgio religijos buvo didelei apleista, bet keli metai tapė iszrinktas doras ir iszmintingas prezidentas, kurs ėme rupinties ir stengtis savo tėvynei sugrażinti katalikiszko tikėjimo geradėjystės, patsai raszė pas Don Ruą, kad szis jam atsiųstu Salezijanus ir visą savo spėką padėjo, idant tikt katalikiszkos religijos vaisius po savo vieszpatystę praplatinti. Pastarame vienok laike ir tenai užgimė baisi revoliucija, arba kaip mės paprastai sakome valnamanei gavo virszų ir ims spausti katalikus, nes naujas prezidentas Pardo yra isz „professios“ masonas, todėl ir ministrus sau pasirinko masonus; dabar parlamente yra 55 valnamanei ir tikt 6 katalikai ir yra pasakyta jų programe, jog prezidentaujant szitam masonui Belivija stengsis iszsivystyti isz kunigiszkų vystyklų (sic). Tokios tai yra masoniszkos geradėjystės dėl žmonijos.

Medžiaga vyskupo Valanciaus biografijai.

Kaip vadinos vysk. Motiejus?

Tąsa.

Nupuolimas Varnių.

1864 m. pasklydo garsas, jog visa bažnytinė jerachija bus perkelta isz Varnių Kaunan. Tas garsas iszsipildė, nes asz apturėjęs įsakymą atsiduriau Kaunę 6 d. Lapkriczio mėn. minėtųjų metų. Man atidavė visą muro namą, prigulintį kunigams Augustijonams, szalip szv. Petro bažnyczios, kurią liepė turėti už katedrą; vienok ant isztaisymo jos, katedros nedavė nėjokio kaszto, Kartu su manimi parvažiavo į Kauną Suffraganas Aleksandra Beresneviczė, Pralotas kunigaiksztis Marcijonas Giedraitis, Pralotas Pranciszkus Kryžanauskis, Szidlavos Infulatas Kanauninkas Andriejus Dabszeviczė ir Kanauninkas Antanas Beresneviczė. Likusiejie Kapitulos sąnariai teip pasirėdė. Pralotas Archidyakonas Benediktas Smigelskis apsigyveno savo dvarę Krakinavos parakvijoje; Pralotas Kalikstas Kossakauskis apsigyveno savo Akmenės klebonijoje, kur 1866 m. Balandžio 25 d. mirė; Pralotas Jurgis Bitautas nuvažiavo į Kražius, kur 1868 m. Balandžio 5 d. mirė; Kanauninkas Ottonas Praniauskis pasiliko Peterburgę; kaipo žemaiczių deputatas prie Kollegijos; Vyskupijos kanclierius Julijonas Narkevyczė gyveno Sziauliuosę savo klebonijoje, kur 1870 m. Spalių 1 d. mirė; Pralotas Officijotas Juozapas Giniatas mirė Varniuosę 1864 m. Gegužės 8 d. Į Officijotus iszkeliau Suffraganą Beresneviczę, jau Kaunę. Kanauninkas Dabszeviczė Szidlavoje pabaigė gyvenimą 1869 m. Rugpjuczio 11 d. Konsistoriaus Sekretorius Vainaviczė, ilgai Kauno kalinyje laikytas, primokėjo ir paliko iszleistas, bet veikiai numirė; kalinys nebuvo jam ant sveikatos. Visi Konsistoriaus czinauninkai buvo atstatyti nuo vietų. Į Konsistoriaus Sekretorius iszkėliau p. Joną Prekelį, nebjauną tarną.

Augustijonų kliosztorius Kaunę liko apverstas ant kvaterų kapitulos sąnariams. Augustijonų Priorą kun. Augustiną Strzedzinskį padariau Kauno klebonu; zokoninkams Bartlamiejui Puksztai, Buskeviczei, Paulauskiui, Jonui Mazuleviczei ir Izidorui Szauklinskui daviau vietas vyskupijoje.

Seniai uždarytą Bernadinų kliosztorių Muravojas liepė isztaisyti ir atidnoti dėl Seminarijos; Bernardinių kliosztorių panaikintą teipogi atidavė ant gyvenimų seminarystams ir profesoriams. Seminarijos Rektorium paskyriau kun. Jeronimą Raczkauskį Vabalninkų kleboną, Teologijos Magistrų.

Bernadinių bažnytėlę liepė turėti už Kauno parapijinę. Zokoninkes Bernadines iszvežiojo į Kražius, į Krakes ir prie Kauno Benediktinių. Teip įkurėme naują lizdą Kaunę. Varnių miestelis paliko tuszczias, kaip daržinė pavasarį. Žydai gailėjos tų kunigų, kuriuos neseniai stengės prażudyti. Berciką valdžia nusiuntė į Magyliavą, bet po dviejų metų sugrįžo į Varnius visiszkai nubiednėjęs.

Toliaus bus.

Dėl Waukegan lietuvių.

Waukegane, Ill. szv. Spaviednė ir miszios szv. bus dėl parapijonų dienose:

Balandžio 20 rytmetyje ir vakare spaviedis, Miszios szv. ½8.

Balandžio 21 isz ryto ir vakare spaviedis, 5 isz ryto szv. Komunija negalintiems vėliaus, Miszios szv. ½8,

Balandžio 22 d. Miszios szv. ir paskutinis dalinimas szv. Komunijos bus 7 val. ryto., spaviedies tą dieną busen. Kun. M. Kravczunas.

The Lithuanian Weekly.

„KATALIKAS“.

(The Catholic.)

Issued by the Lithuanian Publishing Company.

Published every Thursday at Chicago Ill.

Executes all kind of job printing and translating in Lithuanian English and Polish languages.

Subscription $1,50 per year.

All communications should be addressed:

Katalikas Publishing Co.
3258 S. Morgan st. Chicago Ill.

Rates of Advertising.

one inch once	0,50
one inch one month	$1,00
one inch per year	$10,00

Nedelinis Laikrasztis,

„KATALIKAS“.

Iszeina kas ketvergas Chicago, Ill.

KASZTUOJA ANT METŲ

Amerikoje	$1,50
Į Užmarę	$2,00

Pinigus ir visokius rankraszczius reikia siųsti ant szio adreso.

Katalikas Publishing Co.
3258 S. Morgan st. Chicago, Ill.

Pasarga: Už prisiunstas korespondencijas Kataliko Redystė neatsako.

Entered at the Chicago, Ill. Post Office as second class matter.

Žinios isz pasaules.

Maskolija.

Ant prigulinczios Maskolijai salos Sachalino, Rytinėj Azijoj, kur siunczia isz Maskolijos žmogžudžius, rado dabar teip turtingus kerosino szaltinius, kokių kitur niekur nėra. Milijonai pudų kerosino musza isz žemės ir stingsta ant jos kaip taukai; isz sustingusio kerosino pasidarė keli ežerai.

Kijevo gubernijoi, Maskolijoj, pradžioj Kovo mėnesio siautė baisios darganos, laike kurių užpustė daug pakeleivingų žmonių. Dabar, tirpstant sniegui, ant kelių nuolatai randa kunus suszalusių žmonių. Vien Kijevo pavietyj rado ant kelių su virszum 20 suszalusių žmonių kunų.

Maskoliszka mokslo akademija garsina konkursą ant paraszymo istorijos valdymo Maskolijoj ciecoriaus Aleksandro I. Už geriausią darbą raszytojui bus paskirta dovana 1918600 rubl. Terminas konkurso yra iki 1915 m., taigi yra 15 metų laiko. Konkurse gali dalyvauti teip maskoliai, kaip ir svetimtaucziai.

Paczto užveizėtojas mieste Rezino, pietinėj Maskolijoj, Petraszkevicz, paszlavęs 25000 rubl. siuncziamų per pacztą pinigų, iszdumė į užrubežius, prisigriėbė į Monako, kur visus pinigus praloszė. Loszimo namų užveizda iszpirko jam bilietą keliauti atgal į Maskoliją. Bevažiuojant per rubežių ant stacijos Volocziska pažino jį maskoliszki žandarai ir suarestavo.

Portugalija.

Portugalijos rundas pristojo ant Anglijos praszymo, kad angliszką kariumenę parleisti par savo žemę Pietinėje Afrikoje, pasiremdama ant kokios ten parsenusios sutarties. Isz to gali lengvai pakilti nauji keblumai, nes Maskolija ir Prancuzija yra prieszingos, mato, jog tas Burams iszeina ant nenaudos. Maskoliszki ir Prancuziszki laikrascziai labai asztrei nupeikia tokį Portugalijos pasielgimą.

Japonija.

Pastarame laike buvo pasklydusios žinios, kad jau isztikro įvyks karė terp Maskolijos i Japonijos salos Korėjos dėlei. Tuo tarpu dabar pasklydo garsas, kad jau tiedvi vieszpatysti padarė tarpe savęs sandarą.

Japonijoj, provincijoj Ovari, vienas bovelnos fabrikantas užrakino ant nakties 20 darbininkių. Tuom tarpu užgimė gaisras, darbininkės negalėjo isz degenczios triobos iszsigelbėti, visos užtroszko nuo dumų.

Chinai.

Atėjo tikros žinios isz Szauhai, jog pasiuntinei: Anglijos, Vokietijos, Francuzijos ir Amerikos nusiuntė apreiszkimą Chinų valdžiai, kuriame reikalauja, kad par mėnesį laiko panaikintu sektą po vardu „Didelis Peilis“, kuri baisei persekija krikszczionis. Pirmiaus szita sekta buva tikt gauja piktadėjų, o szendieną jau įgijo politiszką galybę. Valdžia nusiuntė 12,000 dėl apmalszinimo tų kraugerių.

Bulgarija.

Pasklydo paskalos, buk Bulgarija nori apsiskelbti neprigulminga, tapti karalyste ir Maskolijai pavesti prieplauką Burgas, Bulgarijos ministrų pirmsėdis pavadino szitą melagyste. Jis sako, jog Bulgarija kaip ir kitos vieszpatystės trokszta palaikyti ramybę, o kaslink paskutiniųjų maisztų Makedonijoj Bulgarija butinai negali buti kaltinama.

Anglija.

Miesto gyventojai Liverpol, daro ypatingas rodas kas link apsaugojimo porto laike užplaukimo kokios nors svitimos vieszpatystės.

Liverpolis portavas miestas, yra be menkiausio apsisaugojimo, ir su visais savo fabrikais, svirnais bovelnos krautuvėms ir tabaku, užėjus kad ir nedrutai kareiviszkai pajiegai turėtų be pasiprieszinimo pasiduoti.

Prancuzija.

Isz Borcelonette miesto zokoninkai Trinitorai (szv. Traices) baltiejei pagal paliepimą ministerio Waldeck Russeau tapė iszvyti užsienos rubežių Prancuzijos.

Žandarai visus zokoninkus paėmę iszvežė užrubežiaus Prancuzijos, o rėdas visus jų turtus užgrobė ant savo naudos.

Austrija.

Ateina žinios isz Pragos apie didelį tvaną: upė Maldava iszsiliejo isz savo vagos ant 10 pėdų. Visos didžiosios ulyczios yra vandenimi užlietosios. Visame kraszte iszilgui ir skersai minėtosios upės yra padarytos neapskaitomos pragaisztis. Sniegą nuvarius par tris dienas buvo smarkus lietai.

Iszpanija.

Karės ministeris Paloveja gavo isz Manilės urėdiszką atsiszaukimą, jog Iszpanijos padoniejei nori sugrįžti į savo senają tėvynę, nes ant Pilipinų salų maisztas nesimažina, bet kas kartas didinasi, įpacz provincijoje Lozon.

Australija.

Azijatiszkas maras Australijoje apima vis didesnius plotus, dabar jisai apsireiszkia ir mieste Perch, vakarinėj Australijoj apsirgimai buvo jau ir mieste Free Mentle. Mieste Sydney buvo 93 apsirgimai, isz ko 29 apsirgę numirė.

Szveicarija.

Nesenei tapė nutarta padidinti Szveicarijos kariumenę. Turi buti įvesti naujausi iszradimai apginklavimo kariumenės, teip-gi padauginti skaitlių artilerijos ir peszčiųjų.

Turkija.

Turkų Sultanas liepė suaresztuoti Tevfiką Bey, sąnarį vieszpatystės Rodos ir gabų raszytojį, dėlto kad sultonui nepatiko vienas artikulas jo raszto. Likosi jisai nusiųstas į kalinį Kanich Mažojoj Azijoj.

Žinios isz Amerikos.

Fort Wayne, Ind. Visa szeimina pastoriaus Eissel iszgėrusi rytmetyj kavos apsirgo Pasirodė, jog į kavą kas toksai įpylė nuodų, bet kas tą padarė, niekaip negali susekti.

St. Louis, Mo. Paskutiniame laikeczion tapė atrasta daugybė mažų kudikių pamestų ant ulyczių, dailei suvynioti ir į krepszukus sudėti: ant galo puolė įspėjimas ant vienos moteriszkės K. Fay. Mat, ji priimdavo mergų vaikus, o paskui badu marindavo.

Carbondale, Ill. G. Young, jaunas vyras atvykęs pas savo mylemą mergą Kate Van Clooster, susibarė dėl kokio ten menko daikto, tadą iszsitraukęs revolverį szovė du sykiu į ją, o paskui pats sau įvarė į galvą kulką. Jis jau mirė, jo numylėtoji dar gyva.

New York. K. C. Walstrom, siuvėjas ir jo pati tapė atrasti negyvi savo gyvenime.

Walstrom kitą kartą buvo gana turtingas žmogus, bet par paskutinius metus jam visai nebesisekė, visą savo turtą patrotijo. Tikt jo sunus 16 metų vaikinas uždirbdavo sau ir tėvams ant maitnasties.

Pittsburg, Pa. Didelė drapanų krautuvė firmos Joseph Home & Co. ant 5-tos ul. sudegė, visai nieko neiszgelbėjo. Pragaiszties apskaito ant dviejų milijonų dol.

Menominee, Mich. Szitą miestą aplankė ugnelė; gaisras bemažo-ko nepaszlavė visą miestą, blėdės yra padarytos ant $100,000.

Baltimore, Md. Kardinolas Gibbons, Arcivyskupas Corrigan, Arcivyskupas Kain ir 50 kunigų baudžiasi važiuoti į Rymą ant Jubilejaus ir aplankyti Tėva szventąjį.

Austin, Tex. Isz priežasties didelių lietų upė Colorado iszkilo isz savo vagos ant 25 pėdų. Teip staigu tvanas pasirodė, jog isz syk 48 žmonės paskendo. Asztuonių žmonių visai nebegali surasti, turi but ir tie nuskendo.

Kansas City, Mo. Nesenei czion sudegė didelė Hale, kurioje ketino atsibuti 4 dieną Liepos tautiszka demokratų konvencija teipgi keletas szalip stovinczių namų sudegė. Abelna bledis yra $300,000.

Wichita, Kas. Szitoje apilinkeje likosi atidengti dideli anglių slogsnei.

Cleveland, O. 13 metų vaikinas Mikolas Otalicki drąsei vaiksztinėjo po geležinkelio rėles, tuotarpu staigu atbėgo trukis Nickel Plate ir jį teip baisei sulamdė, jog už poros valandų Dievui duszę atidavė.

Scranton, Pa. Viena lenke tula Zalevska tapė suimta už nužudimą savo kudikio, kurio kunelį atrado sklepe, kur ji gyveno. Mat, ji naujei užgimusi kudikį nusmaugė. Zalevska nori savo piktadėjystes iszsiginti, sakydama, buk kudikis užgimęs negyvas.

Little Rock, Ark. Czion nesenei likosi papildyta bjauri žmogžudystė. Farmerio Howardo duktė iszėjo ant lauko parsineszti keletą galvų kopustų, bet nebesugrįžo. Suskato jeszkoti, atrado merginos kuną kybantį ant medžio szakos. Žmogžudis merginos žiurksztą suplėszės ant jo pakorė. Koronierius po apžiurėjimo pasakė, jog mergina likosi pirmu nužudyta, o paskui užkabinta ant medžio szakos.

Beadville, Ill. Smarki viesula aplankė miestelį Labanon, bemaža-ko visas miestelis likos isznaikintas, daugybė žmonių pasiliko be turtų ir be pastogės.

Philadelphia, Pa. Sekantis atsitikimas parodo, jog nereikia vienų kudykių palikti namuose. Ida Cural, 3 metų amžiaus mergaitė, paliko viena, atradusi pakelyje briežiukų ėmė braukyti, bebraukydama uždegė sau drapanas; ant jos klyksmo subėgo kaimynai ir norėjo iszgelbėti nuo smerczio, vienok ji baisiai apsvilė ir dideliuose sopuliuose mirė.

Pittsburg, Pa. Ant kampo Wood ul. ir 2 ave. sugriuvo namai; trie žmonės likos ant vietos užmuszti ir tris sunkei sužeisti.

Lancaster, Pa. Czion likosi užginta atloszti veikalą „Sapho“, dėlto kad tenai yra perstatomi nemoraliszki dalykai.

Huntington, Ind. Netoli nuo czia ėsancziose akmenų skaldinyczіose atsitiko nelaimė. Pritaisytas dinamito szuvis per anksti ekspliodavo, darbininkai nespėjo pasitraukti ir lakstant akmens szmotai užgavo sunkiai tris darbininkus, kurių iszgyjimą daktarai abejoja.

Providence, R. I. Netoli nuo czia sudegė namai farmerio Brasel; ugnyje pražuvo 3 vaikai. Jauniausiąjį motina iszneszė isz ugnies, bet ir tas teip sunkiai apdegė, kad į porą valandų pasimirė.

Baltimore, Md. Ant pareikalavimo policijos isz Cincinnati likos suaresztavotas Chas Winhold, buk jis norėjęs nužudyti savo paczią ir tris vaikus. Jis buvo persiskyręs su savo paczia, kuri dabar ketino pacziuotis su kitu vyru, už tai tur buti jis ir norėjo nužudyti; mat, jis įmetė nuodų į zupą, vienok tarnaitė Winhold jį iszdavė.

Springfild, Ill. W. Bramble, 26 metų, budamas urėdninku ant pacztos Decatur voginėjo laiszkus su pinigais. Jis prisipažino pacztos inspektoriui, jog nuo 1 Gruodžio iszvogė $250. Kada likosi suaresztavotas, atrasta pas jį 31 laiszkas, o teipgi laiszkus, kurie tyczia buvo siųsti, kad lengviaus vagį pagauti. Yra pastatytas po kaucija $2000. Motyna ir jo pati, su kuria du mėnesiai atgal apsipacziavo, keliuse klaupusios maldavo, kad jį paleistu, bet tas nieko negelbėjo.

San Francisco, Cal. Tulas urėdninkas tapė suimtas už vogimą aukso; mat, jis dirbo kur pinigai yra muszami ir nuo senei po biszkį aukso iszneszdavo ir pardavinėdavo auksoriams.

Isz darbo lauko.

¶ Hoboken, N. J. 200 darbininkų prie iszkraustymo laivų „Ocean Steamship Co. pakėlė straiką reikalaudami mokesczio už ekstra darbą.

¶ New York. Priemiestyje szito miesto straikieriai užpuolė ant scabsų; du isz jų ant vietos užmuszė, o 25 sunkei sužeidė. Mat, jie apsiėmė dirbti pigiaus, negu straikuojanti darbininkai raikalavo prie statymo namų.

¶ Elmira, N. Y. Vietinei siuvėjai pareikalavo pakelimo mokesczio, o darbdaviams atsisakius, pakėlė straiką.

¶ Pittsburg, Pa. 20,000 kalnakasių straikuoja, kasyklų locnininkai niekados nesitikėjo tokio didelio straiko.

Velte Fouder & Machine Co. netoli nuo miesto pastatys naują dirbtuvę.

Naujai pastatytos cze dirbtuvės Hussey Traxell Steel Co. jau pradėjo dirbti.

¶ Linton, Ind. Visos vietinės anglių kasyklos likosi uždarytos, per tat 1100 kalnakasių neteko darbo.

¶ Frankfort, Ky. 2000 kalnakasių saulėleidynėje szios valstijos dalyje pakėlė straiką.

¶ Firstburg, Md. Anglių kasyklos distrikte Georges Creek tapė uždarytos. 5000 kalnakasių sustojo dirbę, dėl to kad nenorėjo pakelti jiem mokestį ir pripažinti uniją. Kasyklų locnininkai nežada traukti kitų darbininkų, bet nori juos badu iszstapinti, kalnakasiai vienok to nesibijo, nes sakos, turi pakaktinai turto ant ilgo užsilaikymo.

¶ Morgantown, Ky. Anglių kasyklos Utopia likosi uždarytos; laivai ant upės Ohio turi vartoti medžius vietoje anglių.

¶ Irving, Pa. Kalnakasiai pakėlė straiką reikalaudami pakėlimo mokesczio po 70 c. ant tono, darbdaviai apsiėmė tik pakelti ant 65 c. manding kalnakasiai ant to pristos.

¶ Fairmont, W. Va. Apsukus kasyklų locnininkai pakėlė kalnakasiams mokesczius ant 45 c. už toną. Tokias mokestis nebuvo mokamas nuo pat pradžios įkurimo szitų kasyklų.

¶ Redding, Cal. Kasyklose Big Cave Iron Mountain likosi užgriautas iszėjimas dėl 10 kalnakasių, kurie badu numirė kasyklose.

¶ Des Moines, Ia. Saylor Coal Co. atstatė 10 kalnakasių nuo darbo, už prisiraszymą prie unijos. Dėl tos priežasties turės kilti straikas.

¶ Scranton, Pa. Darbai eina cze neblogiausiai. Dirbtuvės dirba pilną laiką.

¶ Shamokin, Pa. Buck ir Ridge kasyklos likos uždarytos, iszkasė visas anglis.

¶ Mt Pleagan, Pa. Darbininkams Westmareland kasyklų pakėlė užmokestį ant 20 proc. Berwyd White Co. pakėlė užmokesnį ant 33 proc.

¶ Allegheny, Pa. Vietinėse dirbtuvėse dirba gerai, bet ir darbininkų yra užtektinai; tedėl atvažiavę isz kitur negali gauti darbo.

North Pittsburg Founder & Steel Co. stato cze naują dirbtuvę, kuri szimetą bus gatava.

¶ Ansonia, Con. Nuo 15 d. Balandžio A. B. C. Co. ketina pakelti ant 10 proc. užmokesnį savo darbininkams.

¶ Joliet, Ill. 500 kalnakasių Braidwood kasyklų pakėlė straiką už tai, kad kasyklų savininkai nepildo sutarimo ir nemoka užmokesczio pagal naują sutarimą.

¶ Firstburg, Md. 5000 anglekasių pakėlė straiką, nė katra pusė nenori nusileisti.

¶ Milwaukee, Wis. Darbininkai, dirbanti prie sunitavojimo elektriszkų dratų „Wisconsin Bell Telephone Co.“ pakėlė straiką, darbininkų straikuojanczių yra į 200, jie reikalauja, kad dienos darbas butu sumažintas ant 8 val. ir už tą darbą butu užmokėta $2.50, pirmiaus jie gaudavo po $2.25. Bosai pasakė pažiurėsę kaip reikiant apie szitą dalyką, per tai darbininkai laukdami paskutinės darbdavių isztarmės pasiliko prie darbo.

¶ Mineapolis, Minn. Prie malunų darbininkai sustraikavo, reikalaudami pakėlimo algos, kokia buvo mokama priesz 1895 metus; 4000 darbininkų straikuoja; malunų locnininkai turi pakelti mokestį, arba nždaryti savo malunus.

Vietines žinios.

— Anglių kąsyklų bosai valstijos Illinois nesenei buvo susivažiavę į Great North vieszbutį ant apsirokavimo, ant kurio nutarė pakelti kietųjų anglių prekę, buk dėlto kad darbininkai dabar per straiką mažiaus valandų ant dienos dirba. Mat, darbdaviai nori neva savo patrotą atsilyginti.

— Puikiausias laikas musų mieste ir aplinkinėje: vieną dieną sninga, kitą vėl palynoja, paskui atszilsta arba vėl szalta. Chicagos darbdaviai džiaugiasi kad su mažiaus kasztų galės priimti admirolą Dewey! Vis tai ant naudos darbininkiszkos partijos.

— Musų mieste teip daug atsirado nepraszytų daktarų, jog žmonės, žinoma Lietuviai, nežino nė prie ko kreiptis.

Su suskaldytoms galvoms, mat, Chicagos miestas pagarsėjęs kaipo tarptautiszkas, skaldyk galvą kiek tik nori, jei tik turi „push“ viskas bus gerai, teip sako apgynėjei Life and Property musų miesto. Jeigu nori persitikrinti, palauk Kalėdų ar Velykų ir tada nueik į lietuviszką saliuną (nesakau kur), o pevnai tav nosis bus į szalį nukreipta.

— Du konstabeliai tapė suaresztavoti už nepadorų pasilegimą; mat, juodvieju atsibaldę iszlaužė duris atrado vieną paczią moteriszkę; vieton atlikti savo urėdiszką paliepimą, stengėsi prikalbinti ją ant paleistuvystės, jai pasipriesziusus iszmetė ant ulyczios su visai baldais. Tas atsitikimas buvo ant La Salle st. po nr. 41. Justice of Peace katram konstabeliui prisudyjo po $10 koros. Tai mažai už szitokius darbus,

— Vėl bankierius tapė suaresztavotas tupi dabar County Jail ir turbuti turės keliauti į Joliet ant neapribuoto laiko, kol nepasirupins jo draugai daugiau pavogti pinigų. Chicagoj teip yra: turi pinigų, gali vogti ar ką kitą daryti, pritrukai pinigų gerai, marszuok į Penitenciary.

— Musų miesto lietuviai per Velykas geriausiai pasielgė: gėrė namuose, ir susimuszė, tai niekai; paskui ėmė neszti d i n ė r k e m i s isz saliunų alų, o kas tenai dėjos per visą naktį, tai jie patis žino, kurie tą alų neszė ir gėrė; ar negarsingas Chicagos miestas isz lietuviszkų darbų, badai garsingas!

Szis tas.

Kėdainiai ne bet koks miestelis. Senas anas, senesnis už daug kitų Lietuvos miestelių. Kėdainiai atmena daug dalykų isz žilos gadynės. Senei, senei, pagonijos laikuosę buk buvusi Kedainiuose žinyczia ant augszto Nevėžio kranto, paszvęstam miszkę, ąžuolynę. Kryžeiviai norėdami pasirodyti priesz Europą, juog jiems isz tikro rupia isznaikinti Lietuvoje stabmeldystę, o įvesti krikszczioniją — degindami, teriodami Lietuvą, labiausiai ir pirmiausiai užpuldinėjo ant tokių vietų, kur buvo ar aukuras kokio Lietuvos dievaiczio ar koks paszvęstas miszkas. Žinyczią užgesindavo, szventą miszką iszkirsdavo. Teip buvo ir su Kėdainių žinyczią. Ant žinyczios vietos kryžeiviai pastatė murinę katalikų bažnyczią po vardu szv. Jurgio, kryžeivių globėjo. Kadą tai buvo žinyczia ir kadą ant jos vietos pastate kryžeiviai bažnyczią — nėra žinios. Tikt žinoma, kad bažnyczia pastatyta dar priesz įvedimą krikszczionijos į Žemaiczius. Kryžeiviai negalėjo jos pastatyti vieszpataujant Gediminui, Algirdui, nes tadą jie dar ne buvo užvaldę visos Žemaitijos lig Nevėžiu. Kryžeivei ant svetimos žemės, teip toli nuo pasienio, negalėjo ir nebut suspėję pastatyti bažnyczią, nes Gedeminas ar Algirdas nebutu daleidę statyti, o pastatytą butu sugriovę. Kedainių bažnyczia, turi buti, pastatyta vieszpataujant Vytautui ant Vilniaus sosto. Vytautas, kaip žinoma, susipykęs su Jagailą, 1398 metuosę, szv. Jurgio dienoje, Grodnę padarė sandarą su kryžeiviais. Pagal tos sandaros visa Žemaitija lig Nevėžiu paliko kryžeiviams. Vytautas dar apsiėmė padėti kryžeiviams pastatyti tris Žemaicziuosę pilis. Upė Nevėžis pagal tos sandaros paliko siena (rubežiu) tarp kryžeivių kraszto ir lietuvių. Teip tatai Vokiecziai kryžeiviai nuo 1398 metų užponavojo visą Žemaityją. O tai tadą kryžeiviai, lig 1410 metų vieszpataudami, galėjo pastati Kedainių szv. Jurgio bažnyczią.

Szv. Jurgio bažnyczia pastatyta ne ant to Nevėžio kranto, kurs prigulėjo kryžeiviams, bet ant to, kurs prigulėjo Lietuvai. Deszinys Nevėžio krantas priklausė kryžeivių — kairis Vytauto. Deszinys krantas žemas — kairis augsztas. Ant kairio kranto labai augszta grįži vieta, tam tikra dėl pastatymo tvirtos pilės. Ant deszinio kryžeivių kranto tokios vietos nėra. Jei kryžeiviai nuo Vytauto iszderėjo talkininkus padėti statyti trįs piles — nekiteip, kaip iszderėjo ir tą vietą dėl pastatymo sau pilės. Kaip-gi, buvo cze tvirta kryžeivių pilė, o toje pilėje szv. Jurgio bažnyczia ir szendien tebestovinti. Po tą bažnyczią labai gilus sklepai ant kelių gyvenimų. Isz tų sklepų eina urvas pro apaczios Nevėžio į kitą pusę prigulėjusią kryžeiviams. Ar toli traukias tas urvas, kur pasibaigia — negalima daeiti, teip tenai sklepuosę ir urvę oras sugedęs. Sklepuosę labai daug žmonių kaulų, į audes pavirtusių ginklų, szarvų, visokių geležų, retežių. Kryžeiviai nemalonėjo lietuvių — lietuviai nesigailėjo kryžeivių. Tie visi kaulai, surudiję ginklai bene kryžeivių? Lietuvei su žemaiczeis, užemę Kedainių pilę, buk visus suimtus kryžeivius bažnyczios sklepuosę badu numarinę.

Dabar isz senobinės pilės nė žimės nebeliko. Bažnyczia kaip stovėjo, teip stovia. Apie bažnyczią lig dvejų desėtkų medinių namų, jau tai žydų, jau tai katalikų ukininkų. Aplink, ant dirbamos žemės voliojas plitgalei žuobreis iszariami. Važiuojant isz Kedainių į Apitalakius, už dviejų viorstų nuo Kedainių stovia murinis isz plitų augsztas kryžius nuo senumo aptriauszijęs Kas jį pastatė ir kadą — niekas nežino. Žino, kad lig tuo kryžiu, gal ir toliaus, visas dabartinis laukas buvęs užbudavotas murineis namais. Kas cze teip placzei buvo apsigyvenęs, ar kryžeiviai su savo tarnais, ar lietuviai — sunku surasti. Gal vieni ir antri gyveno; kryžeiviai pirmu, o paskui lietuviai kryžeivius nužudė. Kas Kedainių senobės miestą sugriovė — vargu staczei atsakyti. Tiek Lietuva matė ant savo žemės visokių neprietelią: kryžeivių, maskolių, žuvedų! Visi jie degino griovė, žudė, ką tikt sutiko, skersai ir iszilgai visą Lietuvą kaip szluote nuszluodavo. Kedainei nekartą buvo sugriauti ir nekertą vėl atsistatė. Paskutinį kartą Kedainius sudegino kariumenė Alekso Mikolaiczio, Maskvos caro. Nuo to laiko Kedainiai daugiaus jau nebeatgijo. Dabar tiktai dvi desetki medinių aplužusių namų.

Tai Kėdainiai ant kairiojo Nevėžio kranto Lietuvai prigulėjusio.

Pažiurėkime į deszinį Nevėžio krantą. Ooo.... cze pamatysime nemažą Kėdainių miestelį. Siauros ulyczukės iszgrestos akmeniais. Daug murinių namų senobinės architekturos, stati ne iszilgai ulyczios, bet skersai, galais į ulyczią, pagal lietuviszko budo. Tie senobini pagražinimai visu labiausiai metas į akį kaipo daiktas retai kur berastinas. Ne daug nusimanau apie architekturą ir negaliu pasakyti, kokio styliaus tie senobini namai. Galiu staczei pasakyti, kad ne gotiszko stiliaus, ir ne bizantiszko, ir ne renesaniszko. Su dideliu nedrąsumu pavadinsiu lietuviszku styliu, nes statyti lietuviszkai, galais į ulyczią, langai nedideli kvadratavi.

Tie Kedainiai, ant szito Nevėžio kranto, įkurti, turi buti, 17 amžiuje, o gal anksczіaus. Labiausei jie pasididino prie kunigaikszczio Januszo Radzivilo. Radzivilas cze turėjo tvirtą Tarvuotą dvarą. Laikė nemažai savo kariumenės, daugybę tarnų. Buvo Radzivilo spaustuvė lietuviszkų knygų. Buvo knygynas. Buvo lietu-

viszkos mokyklos. Buvo cze daug amatninkų praszalieczių ir savųjų, lietuvių. Gyvenimas tadą Kedainiuosę placzią vagą plaukė, virte virė, jei teip galiu pasakyti. O, kokia dabar atmaina!

Dabar dirbamas popo laukas, kur stovėjo Radzivilo dvaras. Sic trasit gloria mundi! netoli dvaro vietos yra didelė ulyczia, vadinas Januszava — turi buti, Januszo tarnų pro pro.....anukai.

Buvo tadą lietuviszkas knygynas — o dabar susiderėjęs visuosę Kedainiuose nerasi lietuviszkos knygos. Buvo lietuviszkos mokyklos — o dabar Kedainiuosę niekas nebėkalba, nebemoka lietuviszkai — visi kalba lenkiszkai. Veliasniuosę laikuosę buvo czionai karmilitų muro kliosztorius — dabar kareivių kazarma. Buvo gimnazija dabar muruose gyvena apicierai. Isz senobės Kedainių niekò nebliko — užmigo smerties miegu. Gyventojai Kedainių daugumas žydai. Katalikai prasigerę lindi pakviepusiosę grįzciosę.

Dėlto Kedainių miestelio yra kunigas ir medinė bažnyczia — filija Josvainių parapijos. Toje bažnyczioje visa priedinė pamalda lenkiszko. Yra czionai filia Vilniaus komercijos lauko. Yra ir kalvinų bažnyczia murinė su keturiomis ant kerczių bonėmis su Radzivilų grabais, pastatyta Januszo Radzivilo. Niekas toje bažnyczioje nesimeldžia, stovi uždaryta, nes kalvinų Kedainiuosę suvisai nebėra. Yra ir liuterų kirka, murinė su vieną neaugsztą bonią. Ta kirka ant gražios vietos stovia, nuo tolo matos. Yra (tatai nebus) ir dvi cerkvi. Viena medinė mažiukė, stovia tarp daržų. Joje pamaldos nesilaiko. Bobos vasaroje į ją viszcziukus ant nakties suvaro. Seniaus joje meldės, kolei nepastatė kitos didesnės murinės. Murinė buvo sudegusi 1892 metuosę. Pataise, ir užpernai per berniukų rinkimą į kariumenę (vaiską) atvažiavo kikirėjas (archirei) su gubernatoriu ir paszventė. Apsakynėjo man vienas prastas žmogelis, buk jis dabojęs, szventinant kikerejui cerkvę, ar iszbėgs nors vienas velnias isz cerkvės, ar ne. Sako, buk nė vienas neiszbėgęs visi atlikę cerkvėje. Po cerkvės paszventinimo buvo pietai dėl maskolių Kedainių ir Kedainių apygardos ir isz toliaus atvažiavusių sveczių. Visi maskoliai, kur tikt sziek tiek apszviesti, buvo ant tų pietų. Buvo visi mokytojai aplinkinių valsczіaus mokyklų. Per pietus gubernatorius Klingenbergas turėjo bylą ragindamas maskolius augsztai neszioti savo maskolystę, nesutepti katalikų įtekmę. Ragino juos niekados neužmirszti, juog jie esą to kraszto misijonieriais, juog jie turia tą tamsų krasztą apszviesti su savo szventą pravoslaviją, augsztą maskoliszką kulturą, maskoliszką kalbą. Tie pietai buvo Kedainiuosę. Paskui p. Stolypin, Kauno apskryczio marszalga, gyvenantis Kedainių apygardoje, savo dvare Kalnaberžyje, užkvietė pas savę kikirėją, gubernatorių ir daug kitų „minorum gentium“ sveczių. Apie ką ten jie sznekėjos – negalėjau dasiklausti. Žinoma, ne apie kitką, kaip apie sumaskolinimo darbą.

(bus pabaiga.)

Atidarimas saliuno.

Jonas Jonaitis atidariau saliunų ant South Canal ul. po No. 650. Meldžiu atsilankyti visus Lietuvius pas manę, niera czion musztynių.

Pastarasis jos zvilgterėjimas.

(Užbaiga).

Gertruda kęsdama baisius sopulius veikiai apslobo, dabar jau ir gydytojas ėmė abejoti. Yra paprotis, jog artimiausios giminės apstoję mirsztantį meldžias už jį. Isztikimi krikszczionis tą daro isz didelios sąjausmo, isz didelios artimo meilės. Pagaliaus ir Edvardas guododamas tą szventą paprotį pasiliko prie lovos mirsztanczios paczios, nors dėl akių, kad žmonės nesipiktintu. Niekas vienok nematė, nė girdėjo, kad melstus už mirsztanczią.

Gertruda paėmė jį už rankos, ir gestancziomis akimis pažvelgė ant jo teip asztrei, jog jis valandą stovėjo pabalęs it drobė, paskui ji teip iszkilmingu balsu prakalbėjo, jog po žmogaus kuną perbėgo szalti sziurpuliai:

„O kaip didelė baimė bus tuomet, kad sės sudžia į sostą viską perkratinėti.“ Po to ji paleido jo ranką, ėmė rengties į amžinąją kelionę, isz kurios nė vienas nebepergrįžta.

Trumpam laikui praslinkus jauna ir stipri moteriszkė atidavė Dievui duszią, o szendiena Užduszinės dienos vilijoje giminės ir pažįstami, atskyrus vyrą, mėldės ant szvieziai sukopto kapo. Jis sakės turėjęs nemažai visokių vargų paskutiniose dienose su savo mirusiąja paczia ir jam sziurpuliai vaikszcziojo po visą kuną atsiminus ant jos myrio, todėl szendiena jis ir nebenorėjo ateiti ant jos kapo, idant nebe atnaujinti savo atmintyje nesmagius įspudžius.

Teip tai iszrodė dalykai, o miestelio gyventojei galėjo drąsei sakyti, jog Gertrudai dabar gerai. Nes nors ji ir niekam nesiskundė ant savo vyro, bet gi visi žinojo, kas per paukstis buvo tas jos vyras. Dievas vienas tikt begalėjo ją pas savę priglausti.

Dabar Edvardui niekas kitas nerupėjo, kaip tik kuoveikiausiai paimti kitą moteriszkę už paczią. Tokios pat nuomonės buvo ir jo mylimoji moteriszkė, kad szliubo neimti katalikiszkoje bažnyczioje, bet teip sau susituokus gyventi.

Edvardas, kaip sakėme, butu buvęs užtektinai laimingas, kad tik butu galėjęs užsimirszti pastarąjį savo paczios atsižvelgimą, nes kur tik ėjo, ką nors dirbdavo, žodžiu sakant, ant kiekvieno žingsnio, matė Gertrudos temstanczias akis ant jo atkreiptas; visur pagaliaus naktimis neduodavo jam ramumo, jam užė ir užė ausyse keistas balsas, kurs kėlė jo kune drebulius: „o kaip didelė baimė bus tuomet, kad sės sudžia į sostą viską perkratinėti.“

Tasai jaunas žmogus dabar visai persimainė, tą patyrė jo artimiejie bicziuliai. Kartais buvo per daug linksmas ir toks karžigiszkas, jog, sakės, galįs isznaikinti visus kunigus, kartais vėl nuliudęs ir užsimislyjęs, tada jau niekas jam neberupėdavo, vaikszcziodavo galvą žemyn nuleidęs it pusprotis.

Edvardas mirus jo pacziai niekados nebeatsilankė ant kapinių ir suriszto niekas nebutu jo tenai atvedęs. Neilgai vienok pasitęsė, kada buvo priverstas eiti, žinoma, ne isz geros valios, bet apkaltas į geležinius, žandarų apstotas. Tas atsitiko teipgi užduszinėje dienoje.

Gydytojui, dabartiniam jo szvogeriui, atsitiko nelaimė važiuojant pas ligonį. Arklei pasibaidę ėmė bėgti, iszmetė jį isz vežimo, krisdamas szonkaulius sau susilaužė ir per tat smertis jam žiurėjo stacziai į akis.

Tokiame padėjime budamas žmogus kitaip viską mato ir suprantą. Visi Dievo prisakymai, kurius per ilgus metus niekino, dabar dar kartą prakalba į žmogaus mirsztanczio sąžinę, o isz antros pusės visi nupeiktini, nedori darbai stojasi mirsztanczio akyse it kokie milžinai. Todėlgi nei vienas negalės iszsiteisinti priesz Sostą Amžinojo Sudžios, jei toje pastaroje valandoje, kada saužinė dunksnojo į žmogaus duszią, nemetavojas ir nedaro gailestį už savo nuodemes.

Teip tai įvyko ir su gydytoju. Visos jo kalczios, kurios, po teisybės pasakius, prisiskaitė prie visųdidžiausių piktadėjysczių, stojosi jo akyveizdoje baisiausiame pavydale ir szaukė ant jo: „Dievas yra Visagalintis ir teisingas, Jis bus tavo Sudžia!“

Kuoveikiausiai gydytojas pasiszaukė sudžią ir kunigą; jam prisipažinus sudžiai Edvardas tuojas likosi suaresztavotas; kunigui įkalbėjus patsai isz bedievio ir didelio piktadėjo atsivertė ir tapė priimtas į prieglobstį szventos Rymo Katalikiszkos Bažnyczios, kuri priėmė jį, kaipo veltkleivi sunų su tėviszka meile ir malone, o paskui neilgai trukus dienoje užduszinės Bažnyczia meldės prie Dievo už jo duszią.

* * *

Vėl davėsi girdėti rustas varpų skambėjimas. Buvo tai dveji metai po Gertrudos myrio užduszinė diena, o sekanti metai po smerczio jauno gydytojo. Tą dieną teippat, kaip ir kitais metais meldėsi žmonės su kunigais už duszias numirusiųjų antkapais.

Szendiena Gertrudos kapas buvo atkastas, o iszmesta žemė rioksojo sze ir cze netaikei iszbarstyta. Jos kunas likosi sudėtas mažoje koplytėlėje ant kapinių. Tenai teipgi buvo susirinkęs sudas, idant žmogžudžiui parodytu kuną jo žmogžudystės. Edvardas buvo apskųstas už nunuodinimą savo paczios su pagelba daktaro. Nors paskutinis jos atsižvelgėjimas ant jo, visur jį persekiojo, kaip patsai paskui prisipažino, vienok isz pradžios norėjo savo žmogžudystės iszsiginti, sakydamas, jog tai gydytojas karsztligės apimtas bludijo. Visi stebėjos, ką szitas gudragalvis szitame atvėjuje veiks ir ar sugebės iszsisukti nuo užsipelnytos bausmės, kuriam lyg sziol sekdavos teip dailei iszvengti visus pabaudimus, ant kurių buvo pilningai užšitarnavęs.

Vargszės Gertrudos kunas gulėjo grabe visai nesugedęs isz priežasties užduotų nuodų.

Edvardas stovėjo it akmeninis stulpas be gyvasties, liepiant sudžiai prisistebėti kunui savo žmonos, jis truputį sukrutėjo, bet akis dar didžiaus į žemę įdurės laikė.

Tuo tarpu varpams zvanijant davėsi girdėti giedojimas prisiartinanczios procesijos.

— Kad tas žmogus nebutu teip ilgai gynęs savo papildytos piktadėjystės, butumime užbaigę savo darbą priesz procesijai ateinant, pasznibždais tarė vienas urėdninkas.

Procesija prisiartino; giedojimas kaskarts buvo aiszkesnis. Edvardas nenorėjo klausyties to giedojimo, stengės kitur savo atydą atkreipti, bet veltui, jis aiszkei girdėjo giesmės balsą ir kada procesija ejo pro szalį koplyczios užgirdo žodžius: "o kaip didelė baimė bus tuomet, kad sės sudžia į sostą viską perkratinėti“.

Edvardas iszgirdęs tuos žodžius sudrebėjo. Nenoroms turėjo žvilgterėti ant veido savo paczios; persigando, nes jam gerai buvo žinomas paskutinis jos žvilgterėjimas ir paskutini žodžiai, kurius į jį isztarė; jam dabar baugu pasidarė atsiminus ant paskuczіausiojo sudo. Ilgiaus dalaikyti nebejstengė .... prisipažino papildęs žmogžudystę ir teipgi prisipažino, jog jį ant to atvedė bedievystė, nes jis netikėjo, nė į Dievą, nė į ateinantį gyvenimą, nė į sudą, žodžiu sakant, jis į nieką netikėjo.

Teip tai, anie apszviestunai nuvedė ant kartuvių Edvardą. Kada jis likos apsudytas ant pakorimo, visi jį apleido, pagaliaus ir jo antroji pati.

Tiktai vienas kunigas to Dievo, isz kurio jis bepardėm tycziojos ir keikė buvo jam kelionėje ant kartuvių tikru prietelių ir suteikė visas mylistas, kokias tik gali suteikti szv. Bažnyczia grieszninkui pakutą daranczіam.

Atmincziai Vinco.

Liudni vyrai sztai sustoję
Žemyn galvas lenkia;
Veidai rustus, sausos akys,
Kas-gi jiems dar kenkia?
Sztai paparcziai, žvakės, gra-
Kunigs geradėjas — (bas,
Mirė milžins daininkas,
Kanklininks, raszėjas....
Garbės, liobio jis netroszko —
Vos nuo bado gynės:
Jausmai, vargas, darbas, min-
Viskas dėl Tėvynės... (tys—
Mintys jo tarp mus spindėjo,
Nei auszrinė rytą:
Paslaptis senų jam amžių
Buvo atdaryta....
Aidą dusavimo boczių,
Budavo, jis girdi:
Karszta meilė mus tėvynės
Degino jam szirdį....
Jausis jo dvasia žabanguos,
Kol lietuviai kenczia, —
Kol guds skriaudžia, krauja ge
Linksmą puotą szvenczia....(ria,
Užtai jo isz grabo szaukia...
Dvasios skardus balsas:
„Broliai, kilkit! tautą ginkit!“
Tai mus boczių garsas.
Tvirtums, meilė ir teisybė
Viską tai atstoja!
Žemi pageidimai prieszų
Prieszais juos kovoja.
Melskim broliai mes jo dvasios;
Dar yra mums laikas!
Melskim senas, melskim jaunas,
Moteris ir vaikas!
„Dvasia Vinco! dangaus ro-
Svetur ne jieszkokie! (jaus
Karsztą kvėp tėvynės meilę,
Vargdienius užstokie!
Kankintojus isz tėvynęs
Kaip visus iszvysi —
Lietuvoje laisvę, rojų
Ir dangų įgysi....
Sklėsk kibirksztims savo meilę
Į kiekvieną szirdį,
Kelk veluką: „Laisvė, Meilė!“
Tejunt, mato, girdi....
Tos kibirksztys — bus pazaras,
Gaisras neregėtas:
Stos stebuklas mus tėvynėj
Retas, negirdėtas:
Kur Szeszupė, Nėris, Nemuns,
Pamariai Baltiejie,
Gįsim tiesą, kalbą, tautą —
Neįveiks nelabiejie!“ Sp–s.

(Isz „Varpo“).

Apasztalu Darbai.

Antroji dalis.

Tąsa.

Nėra ko abejoti, kad Apollo tą patį mokslą apsakinėja, ką ir szv. Povilas, bet dėlto kad vartojo sziek tiek kitokios metodos, o kaipo miklus vyras daugiau rupinos apie taisykles graikiszkos grožybės, per tat jo mokymo budas didžiaus įtiko nekuriems Korintiecziams, negut status szv. Povilo iszguldinėjimas. Galėjo teip pat buti, kad supažindino savo klausytojus su nekuriomis szv. tikėjimo tiesomis, kurių apasztalas dar nebuvo iszreiszkęs, kaipo dar negana prisiruoszusiems, kad sugebėtu jas perprasti. Žodžiu, tas visas padarė nekurį skirstymosi į dvi szaki Korintiecziųjų: vieni gerbė didžiaus szv. Povilą, kaipo savo pirmą mokytojį, kiti vėl Apollo.

Kada Apollo mokino Korinte, szv. Povilas perbėgęs jau augsztuosius krasztus, t. y. Galaciją ir Frigiją, atvyko vėl į Ephezą, iszpildydamas ne kaipo savo prižadėjimą duotąjį laike antrosios kelionės. Atrado tenai arti dvylikos mokintinių tikenczių, bet matydamas, jog nebuvo cze iki sziol jokio dar vyskupo Epheze, kurs butu juos tikėjime sustiprinęs, arba aiszkiaus sakant padirmavojęs, tarė į juos: „Ar ėmetė Dvasią szventą, kada įtikėjote?“ O szie jam atsakė: mes nė girdėti negirdėjome, ar yra Dvasia szv.“ Tas atsakymas szv. Povilui pasirodė labai keistu, jog tie žmonės prisipažino esą Kristaus mokytineis, vienok negirdėjo pagaliaus ne apie Dvasią szv. tik turėjo tą žinoti, nes szv. Krikszto yra sutėikiamas liejimu vandens ir isztarimu Traicės Szvencziausios.

Todėl puolė į galvą szv. Povilui paklausti jų: „kokį tad krikszta priėmetė?“ O szie ant to: „Jono krikszta“. Tuokart apasztalas pasakė jiems, jog to nėra gana ir liepė juos apkrikszdyti Kristaus krikszto vardan Traicės Szvencziausios. Paskui uždėjo ant jų rankos ir Dvasia szv. matomai ant jų nužengė, lygiai kaip vakarininkė Sekminių dieną. Ji tuojaus kalbėjo įvairių tautų kalbomis ir pranaszavo, tai ženklina, pasakojo ateinanczius dalykus, arba vėl garbino Dievo veikalus.

Jonukas. Kuomi įvairiavo szv. Jono Krikszto nuo Jezaus Kristaus?

Senutė. Szv. Jono Krikszto niekas kitas nebuvo, kaip apeigos, ženklinanczios pakutą arba metavonę, buvo symboliu, palankumu ir liudyjimu metavonės dėl apturėjimo griekų atleidimo per Kristaus krikszto. Szitas krikszto, kurį V. Jezus įstatė yra Sakramentu, jis pats per savę naikina ir dildo pradžiogriekį ir visus griekus sziaipjau papildytus pirm szv. Krikszto.

Per tris mėnesius diena isz dienos szv. Povilas mokino žydus bažnyczioje, apsakinėdamas jiems Dievo karalystę ir įkalbinėdamas priimti szv. tikėjimą. Vienok nekuriems įnirtusei priesztaraujant, netikėjo, pagaliaus piktažodžiavo ir keikė vieszei ant szv. Evangelijos, szv. Povilas atsitraukė nuo jų ir atskyrė mokytinius, kad nesipiktintu isz jų kalbos.

O apsigyvenęs szv. Povilas buvo pas nekurį Tyrauną, kurs beabejonės, turėjo buti koks vyras turtingas ir augsztos kilmės ir galėjo szv. Povilą be pavojaus laikyti pas savęs, žydai cze negalėjo įveikti dasigauti. Jo namuose apasztalas mokino per apvalius dviejus metus. Galėjo vienok atsitikti, jog karts nuo karto isz Ephezo leidos į mažas apasztaliszkas kelionėles; nes raszo szv. Lukoszius, jog visi, kurie gyvenė Azijoje, klausės Dievo žodžio, teip žydai kaip ir stabmeldžiai. Turėjo teipgi nemažai atkeliauti ir į patį Ephezą gyventojų artimesniųjų apygardų; nes tas miestas buvo sostapylis, cze buvo visos pramonystės, prekybos ir tt. užeiga; negana to, cze buvo pagarsėjusi ant visos pasaulės Dyanes szventinyczia, į kurią isz visur žmonės pludo, jos aplankyti.

Antrapus apvertus garsas apie didį apasztalą greitai į visas puses pasklydo, nes V. Dievas nejebkokius stebuklus per jo rankas darė. Juk pagaliaus skepetaitės arba juostas nuo jo kuno imdavo ir dėdavo ant ligonių ir ligos juos apleizdavo, piktos dvasios apleisdavo apsėstus.

Bet žydai teiposgi turėjo savo užkeikėjus (exorcistus), tai yra žmones, ką iszvydavo velnius isz apsėstų; jie valkiojos miestas nuo miesto darydami savo užkeikimus už pinigus ir tokiu budu uždirbdavo daug pinigų. Atėjo jie į Ephezą, cze matydami, kad szv. Povilas turi didžią galybę ant piktų dvasių per Jezaus vardą, norėjo teipogi patįs užkeiti velnius per V. Jezaus vardą ir vartojo tam tikslui žodžius: „Įsakau jums (piktos dvasios) per Jezaus vardą, kurį Povilas apsakinėjo.“ Įpatingai tą darė sunus tulo žydo Scedos, kurs buvo vyriausiu kunigu ant visų Ephezo kunigų.

Vienok V. Dievas nenorėjo daleisti tokios szventvogystės. Ir kada vieną dieną du sunu Scedos tuo budu norėjo užkeikti kokį ten apsėstą, pikta dvasia tarė juodviem: „Pažįstu Jezų ir žinau, kas yra Povilas, bet kas juodu esate per vienuodu?“

Akies mirksnyje anas apsėstasis žmogus metės ant juodviejų ir teip apdraskė ir sumuszė, kad tenkinos iszsprudusiu isz jo nagų, sužeistu sprugo kur katras besumojo.

Jonukas. A-a, teip ir reikėjo! man labai isz to linksmu.

Senutė. Teip V. Dievas nubaudė tuodu nedoru žmogu. Garsas apie tą atsitikimą prasiplatiuo terp žydų ir stabmeldžių, gyvenanczių Epheze ir turėjo tokias pasekmes, jog visi įbauginti garbino vardą V. Jezaus. Ir daug tikinczіųjų ateidavo, iszpažindami ir apsakydami savo darbus. Daug teipgi burtininkų ir vardininkų atsivertė; suneszę burtų knygas akyveizdoje visų degindavo. Suskaiczius pasirodė, jog sudegintosios knygos buvo vertos į penkesdeszimtis tukstanczių sidabrinių.

Kotrė. Kokią verczią turėjo vienas sidabrinia?

Senutė. Tas prigulėjo nuo pinigo didumo, maž daug arti 75 kap. pagal szios gadynės musų pinigų.

Matote, kaip didelę pragaisztį tie žmonės apturėjo, vienok nė kiek jų nepasigailo, dėlto kad jos butu galėjusios užkrėsti ir užnuodinti savo piktinanczіu ir iszkraipytu mokslu. Isz cze turi imti krikszczionis paveizdą, kaip apseiti su knygomis ir su laikraszczeis, kurie yra blėdingi szv. tikėjimui ir vėžlibėms apsiėjimams!

XV

Tolesnis szv. Povilo buvis Epheze.

Persk. XIX. 21–40.

Senutė. Baigianties dvejiems su virszum metams lankymos po Ephezą, užsimanė szv. Povilas isz pakurstymo Dvasios szv. perbėgti vėl Makedoniją ir Achają ir laisties į Jeruzolimą, o sykiu jau dabar sau mąstė apie kelionę isz Jeruzolimos į Romą ir kitus saulėtekinius Europos krasztus.

Tuo tarpu atvyko isz Korinto Apollo, teippat tuojaus pribuvo namiszkei tulos moteriszkes Chlorus ir nuo jų iszgirdo ir dasižinojo szv. Povilas, kad Korinto bažnyczioje pakilo įvairus barnei ir dalyjimos tarpe tikenczių. Tos žinios prisuokė nekaipo szv. Povilą paraszyti pirmąją pas Korintėnus gromatą, kurioje įpatingai įkalbinėjo jiems vengti kekszininkų ir svetimoterių draugystės. Ta gromata vienok paskui dingo ir dėlto jos neturime Raszte szv..

Negana to, siųsdamas Timotėjų ir Erostą (kurs buvo miesto iszdininku), į Makedoniją įsakė apasztalas Timotėjui nepamirszti teipgi ir Korinto aplankyti ir ant vietos patirti apie dalykų stovį ir kiek galint negerą praszalinti. O pats dar likos iki laiko Epheze.

Vienok Timotėjui iszkeliavus, tuojaus iszkeliavo isz Ephezo tris pasiuntinei, t. y. Steponas. Fortunatas, ir Achaikus, atsineszdami su savimi gromatą nuo Korintėnų-krikszczionių, kurioje tarsi atsakydami ant szv. Povilo gromatos, klausė apasztalo, ar pagonis (stabmeldžius) teipgi prigulė vengti ir nuo jų szalinties. Sykiu Korintiecziai klausinėjo szv. Povilo įvairių klausymų, kurių dėlei jų nuomonės pasidalyjusios ir susklydusios. Per pasiuntinius teipat apasztalas dasižinojo apie pavojus, kurie Korinto bažnyczioje siubavo įpacz isz tos priežasties, jog krikszczionis suskydo į įvairias szakas. Vieni sakės ėsą Apollos pasekėjeis, kiti Petro, o dar kiti apasztalus už niekus laikydami. sakės pripažįstą tikt patį Kristų.

Pergandintas tuo visu, szv. Povilas kuogreicziausiai rįžos paraszyti gromatą, kurią iszsiuntė per anuos tris pasiuntinius, davęs žinią, kad Timotėjus pribus į Korintą. Yra tai gromata, kuri Szventrasztyje ženkluoja kaipo:

Toliaus bus.

Szipkortės isz Lietuvos ir į Lietuvą galima gauti „Kataliko“ redakcijoj iszsipirkti.

Balius! Balius!

Pirmas didelis Balius D-tes Saldžiausios Szirdies Vieszpaties Jezaus laikys savo balių 29 d. Balandžio Freiheit Turner Salėje po Nr. 3417 S. Halsted st. Prasidės 5 val. vakare, Salė bus atidaryta ant 4; visos draugystės yra užpraszomos ant tos dienos nedaryti nė jokių balių.

Didelis Grand Opening!

South Chicago.
3734 Commercial Avenue.

Atsibus 21 ir 22 d. Aprilius pas Stapona Szarpatavski. Užpraszome visus Lietuvius ir Lietuvaites pribut ant to gražaus pasilinksminimo kur bus labai puiki muzika. Su guodone

S. SZERPETAUSKIS.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo vyro, Varanavicziaus, kuris atėjo į Ameriką koke 20 metų atgal ir apsigyveno Chicago, Ill.; paeina isz Kauno gub., miestelio ir parapijos Radviliszkio, apskriczio Szaulių. Tegul jis pats atsiszaukia ar kas kitas duoda apie jį žinoti ant adreso:

Ona Varanavičzienė,
1020 E. Locust Point,
Baltimore, Md.

DIDELIS LIETUVISZKAS TEATRAS.

PO VARDU:

„URVE UŽKEIKTAS“

5-se Aktuose.

Surengtas storone akvatninkų isz jaunuomėnes Lietuviszkos parapijos szv. Jurgio kaip isz vaikinų teip ir isz panų. Bus atgrajįtas pirmą Nedėlią po Velykų tai yra

22 diena Balandžio |April| 1900 m.

Bažnytinej Salej Lietuviszkos parapijos szv. Jurgio ant 33-ios arti Auburn Ave.

Visas pelnas bus ant naudos Bažnyczios Lietuviszkos parapijos szv. Jurgio.

Prasidės teatras 7-tą valandą vakare, Sale bus atidaryta po 5-lų ir pusę.

1-as aktas grotos prie baisaus urvo užkeikto, 2-as aktas zomkas Solninko Turaickio, aktas 3-as sale zomke, aktas 4-tas daržas prieszai zomka, aktas 5-tas pakajus katran Muringas visada užsilaikė.

Dėltogi szirdingai užpraszo Komitetas, kad kiekvienas Lietuvys ir Lietuvaitė teiktusi pribut ant tokio gražaus TEATRO. O po teatrui bus balius ant kurio galesitė gražei pasilinksmyti iki 12-tai. Dėltogi nepamirszkitė kaipo virszui yra minėta, jogei tas visas pelnas bus apverstas ant naudos Bažnyczios, parapijos szvento Jurgio.

Iženga ant pirmutinių sedinių tiktai 35c., o ant kitų visų 25c.

BALIUS! PO TEATRUI BALIUS!

SU GUODONE **KOMITETAS.**

Tiktai del vyrų.

Už dyką bus prisiųsta naujei iszrasta gyduole ant prabos per paczta dėl vyrų kurie atsiųs mums savo adresą.

SUGRAŽINA SVEIKATĄ IR GYVYBĘ IN TRUMPĄ LAIKA.

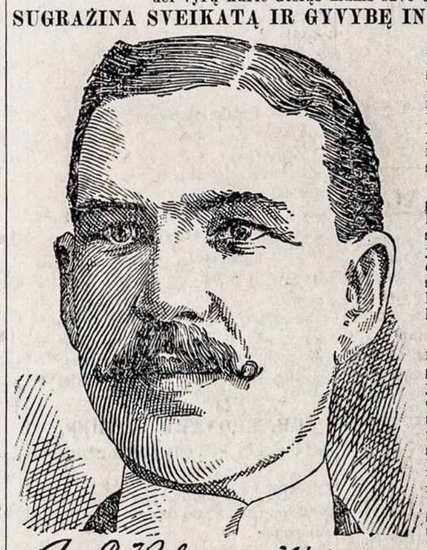

A. E. Robinson M.D.E.M

Dykai kožnam vyrui bus prisiųsta tos gyduoles, jagu raszys į State Medical Institute. Iszgydė daug vyrų kurie kentėjo ant sveikatos ir nuo jaunumenės, per ką pastanavijo dabar nusiųst kožnam kuris raszis — dykai.

Yra tai gyduole su kuria galima gydytis namie, o kožnas kuris kenczė nuo silpnumo paeinanczio nuo jaunystos iszdikino, pražudyma pajlegų ir atminties, silpnuma nugaros sumenkima ir suvitima lities, gali iszsigydyt namie.

Toji gyduole yra prijemna ir pagelbinante, o insigauna ten kur daugiausei yra reikalaujama. Iszgydo visus nesmagumus užsisenėjusius nuo kelioliką metų, nesuvaldyma pats savęs. Jeigu raszysi į State Medical Institute, 855 Elektros Building, Fort Wayne, Ind. tai prisiųs tų gyduolių dykai. Toji Institucije geidže, idant kožnam pagelbet, o ypatingai dėl tų kurie negali apleist savo uamų, idant patys persitikrintumet kaip tai lengvai galima iszsigydyt su tom gyduolems. Kožnas žmogus raszantis į juos aplaikys ant prabos dykai, užpeczetytam pakelije, idant apsaugoti jį nuo kitų žioplių. Raszyk szendien ir paminek gromatoje jog szitą apgarsinimą matei laikrasztyje „Katalike“.

Kataliko Redakcijoj galima gauti maldaknigių pirkti.

„Kataliko" agentai,

kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, prenumeratą nuo skaitytojų, priimi nėti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir teip toliaus yra szie:

J. Andriuszis,
898 31 Place.

A. Vember,
220 Washington st.
Waukegan, Illinois.

A. Jakutis,
Westville, Ill.

PIKNINKAS.

D-te Szv. Jono Krikszty-tojaus 1 d. Liepos bus PIKNINKAS Reising Grove Desplaines Ave. River Side, Ill.

Dr. Marija Dowiatt.

Lietuviszkas daktaras, kas dieną iki 12 isz ryto galima rasti OFICE.

723 West 18-th st.
CHICAGO, ILL.

Telephonas 78 Canal street. Galima Telephonuoti isz kiekvienos aptiekos.

PIRMAS LIETUVISZKAS.
GRABORIUS.

POVILAS MAŽAIKA

3319 S. Morgan street.

Užlaikau arklius, vežimus. calunus, pirsztines, baksus ir tt. Gyvena po sziuo Nr. 3321 S. Morgan st. Tel. Yards 709
CHICAGO, ILLINOIS.

J. Shmulewitz & Son

3316 S. Morgan st. CHICAGO.

Iszdirba ir importavoja Maskoliszką ir Turkiszką tabaką parduoda cigarus, cigaretus ir uotuomajį tabaką.

Mieste ir už miesto iszpildome kuoveikiausei orderius, ko reikalaujant paraszyk poskartę, o musų vežimas tuojaus pribus.

D. H. KETELSEN,

Murininkas ir kontraktorius atlieka teisingai ir gerai viską.

75 Dickens avenue,
CHICAGO, ILL.

SAM. STEINGARD,
807 Milwaukee av. Chicago.

Iszdirbu ir partraukiu Ruską ir Turkiszką tabaką isz seno krajaus ir dėl uostimo. Prekes Rusko. tabako 56, 66, 75, 1.00. Turkiszkas: $2.00, 3.00, .400, už svarą. Popierosų: 40, 55, 75 ir $1.00. Maszinkos dėl popierosu 10c. Gilžes 8, 10, 15c. už szimtą; cigaretų knygutes: 24, 30, 40 ir 50c. už tuziną. Cigar Clipping tabakas 30 ir 35c. už svarą. Cigarniczios po 3, 5 ir 10c. Tabakas uostomas 30, 40 ir 50c. už svarą. Ruska arbata po 80c. $104, $1.20 ir $1.50 už svarą.

Orderius iszpildau po visą Ameriką greitai ir gerai.

Frank J. Palt.

ADVOKATAS.

Gyvena po Nr. 3201 South Morgan street.

Ofisą turi ant kampo La Salle ir Washington street. Ruimo Nr. 915, Chicago Stock Exchange Building.

VYRAMS DYKAI.

Kiekvienas vyras, kurs paraszys laiszka į State Medical Institute, Kay 801 Elektron Building, Fort Wayne, Ind., aplaikys dykai prabos pakuti garsingu Naminių Gyduolių, iszgydžiusiu tukstanczius vyrų kurie per ilgus metus kentėjo lytiszkų dalių silpnumus, paeinanczius nuo jaunystos iszdykimo, pražudymo pajiegos ir atminties, silpnuma nugaros, sumenkėjima ir suvytima lyties dalių. Raszyk sziądien.

K. Filipowicz ir K. Martinkus.

Uždėjova saliuną ant S. Ashland av. po Nr. 4218. Lietuviszkas saliunas, geriausios arielkos ir geriausis alus, duodame free lunch ir sup teipgi turime didelę sale dėl pietų, geriause vietą del Lietuvių darbininkų, dirbanczių Stock Yarduose. 12—16

Dr. M. P. Kossakauskis

3315 S. Morgan ulyczios

Aptiekoj J. Leszczynskio,
kožną dieną
nuo 10tos iki 12tai valandai
priesz pietus.
CHICAGO, ILL.

Karolius Palt.

Užlaiko savo saliune visokius gerus gėrimus, kvepenczius cigarus, szaltą gardų alų, visokius importavotus trunkus.

3201 South Morgan st.
CHICAGO, ILL.

Nesiųsk pinigų.

Daug žmoniu serga ant poliucijos, kuri pasirodo laike miego arba prie nusiszlapinimo, ir jeigu isz to nesigydys, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmones turinti tą ligą kenczia nemiegą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietejimą arba netravinimą, nerviszkumą, viduriu ir nugaros skaudėjimą ir apsilpnejimą lytiszku kuno dalių, Jeigu tokiuose atsitikimuose reikalauji pagelbos, nesiųsk pinigų, bet raszyk pas manę įdėdamas markę, o asz atsiųsiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adresuok:

JOHN WASEL,
Box 443 Iron Mountain K, Mich.

Dr. O. C. Heine,

DENTISTAS.

Offisas ant kampo 31 ulyczios ir South Halsted street.

Gyvena ant virszaus aptiekos. CHICAGO.

DIDŽIAUSIA LIETUVISZKA IR LENKISZKA APTIEKA ANT BRIGPORTO PAS

Jas. P. Crowley.

Cor. 32d ir S. Morgan st. Chicago.

Kas tik koki nori daktara paszaukiame per Telepona už dyką.

Silvestras Wlekliński

Geriause užeiga dėl visų lietuvių, ba ten visados randasi ko geriausi gerimai, geras szaltas alus ir kvepenti cigarai, kas sykį tą saliuną atlankis tas niekados jo neaplenks.

3230 S. Morgan st. CHICAGO, ILL.

M. PRITIKIN,

Iszdirbėjas Rusiszko ir Turkiszko Tabako. Parduodu cigarus, cigaretus (popirosus) uostomąjį Taboką.

137 W. 12th st.
Chicago, Ill.

PUIKIAUSIAS SALIUNAS PAS

Stanislova Rodzevicz

Gardus kvepentys cigarai, szaltas alus, geriause arielka, žmonės teisingi.

4435 Honore St. Chicago, Ill.

Jos. Czapek.

Parduoda tikrą ruską ir kitokią arbatą, užlaiko lampas, szausztus, peilius stalavus, visokius stiklinius ir cininius stotkus, teipgi paskolija ant veselijų visokius porcelinius ir stiklinius stotkus. 12—15

3243 S. Morgan st. Chicago.

Jonas Bandziulewski

125 Front street. CHICAGO, ILL

Užlaikau krautuve visokių szventų paveikslų ir pats iszdirbu visokius orderius kaip taip: abrozdus apdarau su kvietkoms ir portretus nuo szliubo, užganedinu kožną reikala greitai ir pigei, teipgi atnaujinu senus remus auksu ir sidabru. Galima susisneket lenkiszkai, lietuviszkai ir teip toliaus.

Dr. Leonard Landes.

Lietuviszkas daktaras.

134 E. 24 st. New York.

Garsingas gydytojas vyriszkų ir moteriszkų ligų. Mokinose universitete New Yorke; praktikavo ligonbucziuose: Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perdėtiniu mokslo Lebanon, Bellevue, Port Granduale Hospital College ir tt.

Užtikrina iszgydymą

wisų slaptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauczių, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulius, žaizdas, tynimą, moteriszkas ligas ir ne vaisingumą. Gydymui nerviszkų ligų reikia naudoti elektrikines prietaisas.

Ligas lytiszkų dalių

iszgydysiu į keles dienas, teipgi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegų ir tt. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slepiamas ligas užlaikau slaptybėj.

DR. LEONARD LANDES,
134 E. 24 st., cor Lexington av.

Ofiso valand: { nuo 9 ryto, iki 1 po piet. / nuo 5 po piet iki 8 vakaro.
Nedėlioms: nuo 8 iki 10½ val. rytą: 2 ik 4 val. po piet.

Roda per gromatas dykai.

☞ Jeigu sergi, tai paraszyk kiek turi metu, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o prisiusiu gydyklas, kuriomis iszsigydysi Užpraszydami gydyklas prisiuskit $1.oo.

Geradėjas dėl žmonių

Baigianties 20tam szimtmecziui radosi žmogus, kurs apsako ir duoda davadus be jokios savmylybės — Charles Johnson of Hammond, Ind. Szitas žmogus kentėjo ant lytiszkų dalių, kas nuolatos jį naikindavo fiziszkai ir protiszkai, iki liginai isznetyczių iszrado gyduolės, kurios jam suteikė pilną žmogiszką galybę. Jis sako mums, jog jis siunczia kiekvienam, ani užklausimo apie tai; už dyka apraszymą szitų gyduolių. Raszyk szendien.

CHARLES JOHNSON,
Box 515, HAMMOND, IND.

Buczernė

JONO KLEEHAMMER,

Parduodu visokes mėsas: rukytas, sudytas ir szviežės. Kumpius, szinkas ir tt.

3214 S. Morgan st. CHICAGO, ILL.

W. L. KLEWER,
architektas

Stato mazus ir didelius namus.

1506 Schiller Bldg. CHICAGO, ILL.

ROMAN STOBECKI,

užlaiko

Visokius forniczius, geležinius iszdarbius ir peczius.

489 Milwaukee ave. tarp
Elston ir Chicago ave. CHICAGO, ILL.

Tai rots alutis Chicagoje, pas

LEONA VAITKEVYCZIU,

Ogi vyreli alus,
Labai skanus,
Milžiniszki stiklai
Ir gardus labai.
O ir žmogus doras,
Visame geras,
Visi pas jį eikit,
Niekad ne aplenkit

Jeigu katrie netikite, tai nusiduokite ant **Atlantic** ulyczios po N. **4600.**

PUIKUS SALIUNAS PAS

L. ROSENZWEIG,

Parduodu už holselio prekę partrauktus isz užrubežio ir naminius trunkus, visokius vinus ir teip toliaus.

Priesz 32 Place 3216 S. Morgan st.
3557 ir 3559 S. Halsted street
6238 S. Halsted st., ir 63 st.
4717 Ashland Av., ir 47 st.
124 E. Van Buren st.
4328 Ashland Ave. CHICAGO, ILL.
9129 Commercial ave.

211 Jefferson street, Joliet, Illinois.

Jeigu katrie netikite tai nueikite persitikrinti po minėtais adresais. Divų datirsite isz mano trunkų ir pigumo.

Lietuviszka Aptieka

J. LESZCZYNSKIO,

3315 S. MORGAN ST., CHICAGO.

Paduodu dėl žinios visiems Lietuviams, jog užlaikau agenturą szifkorczių nuo geriausių kompanijų, teip-gi siunczia pinigus į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visi gydyklai (liekarstos) amerikoniszki ir Europeiszki, tikros patentavos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokios ligos yra pasekmingai iszgydomos. Par telefoną gali kiekviename laike pareikalauti daktarą kokį tikt norit į namus ligonio. Ant aptiekos gyvena Dr. V. STATKEVICZ.

Dr. M. Kassakovski, 3315 S. Morgan st.
Telephone yards: 709.

Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems savo ligas, duodu rodas ir prisiuncziu gydyklas. Raszant ir norint gauti atsakymo reikia įdėti markę už du ceuntu, kitaip negaus atsakymo.

TELEFONA YARDS 709.

John F. Smulski,
Joseph B. David.

Prisiekti advokatai, veda provas visuose suduose civilnuose ir kriminalnuose.

Provos yra atliekamos teisingiausei ir geriausei.

Lietuviai privalo nepamirszti.

Metropolitan Block
163 E. Randolph st. Chicago, ILL.
RUIMAS 23.

„Bažnyczios Tarnas".

Nedėlinis Laikrasztis.

Kasztuoja ant metų Amerikoje $1.oo į užmarę 2rub.

Pinigus ir visokius rankraszczius reikia siųsti ant szito adreso:

Rev. Peter Saurusaitis,
34 John st. Waterbury, Conn.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo visokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterų, vaikų ir chroniszkose ligose.

867 32nd Street. Chicago

OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 vak.
TELEFONAS YARDS 885.

Telpogi daro operacijas ir turi geriause pasekme.

Užlaikau ant Town of Lake didžiausę

GROSERNĘ IR BUCZERNĘ.

Groserneje viskas yra parduodama pigiaus kaip kitur, o tavorai yra geriausi.

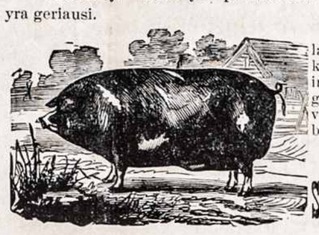

Buczernėje visokias mėsas užlaikau: szviežias ir rukitas, visokius kumpius, deszras, szviežias ir džiovintas žuvis, teipgi galima gauti pas manę szviežios, lietuviszkai raugintos duonos. Eikit brolei pas savąjį; po Numariu.

4514 S. Paulina st.
Stanislovas Marcinkevicz.

LIETUVISZKAS DAKTARAS K. A. BUTKEVICZIA,

Ofiso adynos: { nuo 9 iki 10 isz ryto / „ 1 „ 3 po pietų / „ 7 „ 10 vakare.
TELEFON MONROE 981

581 Milwaukee Avenue.
Gyvenimas, 251 Wabansia Ave.
TELEFON WEST 1344. CHICAGO

LIETUVISZKAS IR LENKISZKAS

KANTORAS.

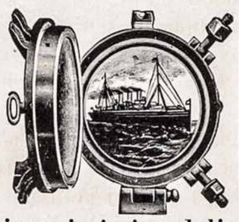

Jau 22 metai kaip Kantora laikau Chicagoje dėl pardavimo **Szipkorczių** į Kraju ir isz Krajaus ant geriausių szipų. Prekės pigiausios; ant Vokiszkos ir Angelskos linijos.

Rublius ir visokius pinigus siunczių į visas dalis Svieto, už pigiausę prekę ir suvaikszczioja greicziau kaip isz kitur. Baxa dėl pinigų pakavojimo parandavoju už 3 dolerius ant metų. **Kas nori handlevot su spravedlivu Kantoru,** tai praszau ateit arba raszit pas jus pažistama agenta.

H. Krulewich,

571 South Canal street. Chicogo.

J. J. Hille,

PHOTOGRAPHER.

3452 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

Kabinėto Photographijos po **$2.50, 3.50, 4.50** už tuziną, įpatingos sąlygos už **svodbines** ir famlijos grupas.

Frank Kallwach.

APTIEKORIUS.

3121 S. Morgan st. Chicago.

Iszpildo visokius receptus kogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per teleponą už dyką.

Lietuviszkas Daktaras **M. J. Stupnickas** visados randasi aptiekoje.

Burczernė

FR. PACHOWSKI.

Parduodu visokes mėsas rukytas, sudytas ir szviežės. Kumpius, szinkas ir teip toliaus.

3156 S. Morgan st. CHICAGO.

HENRY HEINE,
APTIEKORIUS.

Kampas 31 ulyczios ir S. Halsted street.

Iszpildo visokius receptus. Pas jį tiktai galima gauti t. v. Hospital kosulio siropą, visų pripažintas už geriausį gydiklą dėl kosulio, suszalimo, užkimimo gerklės, sausdusulio, skausmo krutinės ir visokių uždegimų gerklės ir plauczių.

Dr. J. GINSBURG,

184 W. 12th steet cor. Jefferson street
CHICAGO, ILL.

Offisu valandos: Nuo 8—10 isz ryto 1—2 po piet ir nuo 5—7 vak.

Ypatingai asz gydau vaikus, difterijas ir kruopo.

Apgarsinimas.
Nauja Lietuviszka-Lenkiszka Aptieka.

8805 Commercial av. So. CHICAGO, ILL.

Szita aptieka užlaiko naujausias gydyklas, visokes žoles, arbatą krajava ir szios žemes; apart to užlaiko visas patentuotas liekarstas, aparatus, perfumus, tuoletas, pasigražinimus ir guminius prietaisus. Daktarų receptai yra iszpilduomi su didžiausiu atsargumu dieną ir naktį.

DR. LENARDAS,
aptiekoje per dieną ir per naktį.

F. J. Mikolaszek,

Ant kampo 47 ul. ir South Wood street.

APTIEKORIUS.

Iszpildo visokius receptus kuogeriausei. Reikalaujant kokio nors daktaro gali paszaukti isz mano aptiekos per telepona už dyką.

Telefonas Yards 820.

Didžiausias saliunas ant BRIDGEPORTO.

Užlaikau szalta alu kaip liada, visokius trunkus, likierius, tikrus Havanos cigarus ir turiu puikę Halę dėl zabovu, mitingų ir veselių. Praszau atilankyt pas manę,

Leona Czesławska

3217 S. Morgan st. Chicago, ILL.

Fotografo užvedimas

Intaisytas dailei artistiszkai, **geriausei** atliekamas darbas yra **garantavojamas** cienios pigios.

NIKLAS & CO.

589 Milvaukee avenue arti
Cornelia street CHICAGO, ILL.

Didžiause HALE ant Brigdeporto

ALBERT ROSE,

dėl zabovų, mitingų už pigę prekę galima parandavoti, už 5 centus galima atvažiuoti isz visų dalių miesto. Trunkus teipgi galima gauti už ta paczią prekę, kaip ir pas wholesale.

3417-3421 S. Halsted st. CHICAGO, ILL.

CHARLES ARENS.
APTIEKORIUS.

3400 S. Halsted st. ir cor. 34 ulyczios.

Receptus iszpildo kuogeriausei ar dienos laike ar naktį. Nuo kusiulio ir susiszaldimo vartok MANO PATIES White Pine Cough Cure prekė 25 c. Norint daktarą paszaukti per teleponą niekas tau nekasztuoja. Telef. Yards 655.

URA! VISI PAS

Juozap. Ridikevyczių.

Užlaiko geriausius cigarus ant viso Brigdeporto. Teipgi geras alus, gardųs užkandžei, nepamirszkėt savojo. Gyvena ne toli nuo lietuviszkos bažnyczios ant pusiaukelės nuo Halsted ulyczios.

Po No. 3253 ILL. Cort ir kampo 33 ulyczios.

Temikit!

Per 15 m. užlaikau agenturą ant BRIDGEPORTO ir stengėsiu kiekvieną užganėdinti kuogeriausei ir sanžiniszkai, bet žinote priežodį: **dar tas neužgimė, kurs visiems įtiktu!** Teip-pat ir su manimi yra; nekurie nėra užganėdinti isz manęs, bet yra tai žmonės, kurie nesupranta savo gero, bėga pas **Mauszkius ir Abromus,** kurie szvelneis žodžeis moka primasinti ir apgauti.

ŽINOKITE GERAI, JOG PAS MANE GALITE GAUTI

SZIPKORTES isz **krajaus ir į krajų** kuopigiausei. New Yorke nereikalaujate eiti į hotelį ir mokėti už nakvinę po $1.50 nuo asabos, bet staczei galite eiti ant laivo.

Apsaugoju nuo ugnies, namus, mebelius

ir kitus daiktus geriausiose kompanijose. Siunczių pinigus į visas dalis svieto. Teip-gi duodu žinoti, jog priimu pinigus ant gero procento, todėl kas turi pinigų tenelaiko namuose dėl vagies, bet ateina su jais pas manę, o asz jam padėsiu geroje vietoje ant gero procento. SU GUODONE

JULIJONAS PIOTROWSKI,
3121 South Morgan St. ir 31 Place, — Chicago, Ill.

FORNICZEI

KARPETOS, ABROZAI, PECZEI, VAIKŲ, VEŽIMELEI, GRAŽIAUSIOS ANT LANGŲ ZOSLANKOS IR GELEŽINES LOVOS. PIGIAUSE VIETA MIESTE.

Henry Stuckart,

2517—2519 ARCHER AVE. netoli
HALSTED ST. **CHICAGO, ILLINOIS.**

Pigiause vieta Chicagoje, ILL.

Parduodam SZIPKORTES ISZ EUROPOS IR Į EUROPĄ pinigų siuntimas pigus — teisingas ir greitas: pinigai iszsiunsti isz musų KANTORO į MASKOLIJĄ suvaikszczioja per 16 (szesziolika) dienų.

Greicziausias

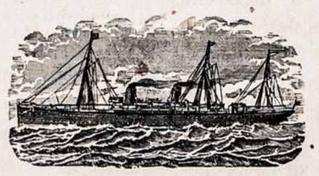

Laivas!

SCHIFF & COMPANY.

503 S. JEFFERSON ST. CHICAGO, ILL.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

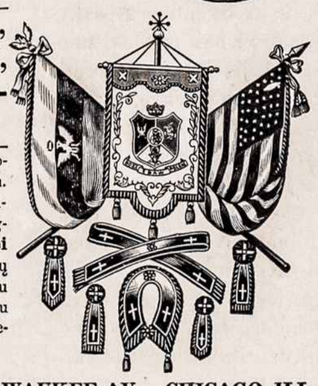

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,

805 MILWAUKEE AVENUE,
Pomiędzy West Division i Cleaver ulicami.
CHICAGO, ILLS.
KANTOR PIENIĘŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY.

Wysełka pieniędzy do Europy, Sprzedaż Realności, Karty Podróżne, Okrętowe i Kolejowe do i z Europy, Wyrabianie Papierów Legalnych, Ściąganie Sched, Asekuracya Domów, Grunta Kolejowe na Farmy, Wypożyczanie pieniędzy na Budowanie lub zakupno Realności, Zmiana pieniędzy Zagranicznych, Notaryusze Publiczni.

Szitas grazus laikrodelis gali but nusiųstas už dyką dėl apžiurėjo. Yra tai vienas isz gražiausių zėgorėlių kadą — nors iszstatytu ant pardavimo, kad ir už dvigubus piningus. Jų kiautai yra storo sidabro; geriausei eina. Laiką teip gerai parodo, kaip lig butu už $100,oo.

Garantavotas ant 25 m. Prekė $3,75 atsiųsk C. O. D. ir už expresą, norint už dyką apžiurėti. Jei norėtum Solid Chatelaine spilką papuoszti laikrodėlį, kaip matai cze nupieszta, kasztuoja 50c. daugiaus. UŽ DYKĄ spilką dėl prisegimo lenciugelio, jei pinigus isz kalno atsiųsi su orderiu ir mes tadą už expresą užmokėsime.

Laikrodzio kiautas tikru auksu aptrauktas.

Neapipustas, bet tikrai auksu storai aptrauktas zėgorelis isz abiejų pusių. Kiekvienam jis patinka. Pritaikinta dėl jo geriausi Amerikan Movements.

Garantavotas ant 25 m. Puikioms kvietkoms iszvadžiotas, žodžiu sakant zėgorelis geriausias. Jis iszrodo kaip už $50,oo tikras auksinis, niekur negalimą gauti už dubiltą prekę kaip musų prekes. Atsiųsk $6,49c. ir expreso kasztus C. O. D., kad galėtum už dyką iszegzaminavot jį. DYKAI grażia spilką dėl prisegimo lenciugelio, jei $6,49c. bus atsiųsti su orderiu ir tadą mes užmokame exspreso kasztus.

Ir karalius gal neszioti.

Zėgorelis dėl vaikų, vyrų ir pagaliaus prie geležinkelio dirbanczių žmonių. Turi stiprius (drutus) nikelinius kiautus su tikru Amerikoniszku Movements (tai ženklina, jog geriausei eina ir geriausei laiką rodo) dar tokio nėkados Amerikoje nebuvo iszstatyto ant pardavimo; visdos szviesus ir niekados nepajuoduoja.

Garantavotas ant 5 m. Atsiųsk ant C. O. D. $1,25c. ir expreso kasztus dėl apžiurėjimo už dyką ir jei nepatiktu gali but sugrąžintas ant musų kraszto.

UŽ DYKĄ grażu paauksitą lenciugelį gausi, jei $1,25c. atsiųsi su savo orderiu.

Visoje pasaulėje niekas teip pigei neparduoda kaip mes, todėl raszyk pas mus, o neigailėsys.

Imk manę už $3.98

Puikus zėgorelis 14 k. dvigubais kiautais arba virszais, paauksuoti ar su atidaromu virszų ar be virszau visai, gražiomis kvietkomis iszraszytas su tikru American Movements.

Garantavotas ant 20 m. ir iszrodo kaip už $40 vertas auksinis zėgorelis. Atsiųsk C. O. D. dėl apžiurėjimo dykai. Jei atrasi tokiu, kokį mes perstatome, užmokėk agentui $3,98c. ir expreso kasztus, o jei ne, sugrąžik ant musų kaszto.

Paraszyk kokį norį ar vyriszką ar moteriszką. DYKAI paauksytą lenciugelį, jei $3,98c. atsiųsi su orderiu ir tadą nemokėsi expreso kasztų.

ATMINK! Visi musų zėgorelei yra siuncziami C. O. D. dėl peržiurėjimo dykai ir jei neatrasite, tokiu, kokiu yra perstatomas, turite provą mums sugrąžinti atgal ant musų kasztų. NEKASZTUOJA NE CENTO PAŽIURĖJIMAS ANT PRISIUSTU ZĖGORELIU. MES EMAME VISĄ RIZIKA ANT SAVĖS.

Jei pinigai yra atsiųsti su orderiu, gausi visados puiku prezenta DYKAI ir mes užmokesime expreso kasztus. KUR NĖRA EXPRESO OFISO reikia atsiųsti ir pinigus su orderiu ir mes tadą atsiųsime savo kasztais per pacztą.

RASZYK pas mus klausdamas kataliogą, o mes atsiųsime 200 iliustruotą kataliogą zėgorelių, brangių akmenų, kuriame rasi tukstanczius puikių-puikesnių presentų ADRESAVOKITE SZENDIENĄ, nes zėgorelių prekes kila vis augsztin.

ROYAL BARGAIN HOUSE, 53 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.